

קרוזב אליך

מבית גילוי דעת

עבודת ה' ברוח חסידית

באתי להחליש
ויצאתי מוחלש
אורי צוקר

נכים? מצויינים! ילדים מיוחדים? גנרלים!

הקושי הוא זמני; ההתפתחות - אינסופית < הגוף פגוע? אות הצטיינות לנשמה >> ספר חדש מביא לציבור את קריאתו של הרבי מלובביץ' זי"ע להסתכלות מעמיקה על הילדים המיוחדים

למה נשמחה?
מיכי יוספי

יפה שעה אחת
התוועדות עם
הרב שבתי סלבטיצקי

להעלות את הנרות
רחל שירה אזרד

זה לא זה, אבל...

שלום חברים, אנחנו נמצאים בשבוע מיוחד, ואשתף אתכם בפרט מסוים בפרשת השבוע שנוגע בי במיוחד. אנחנו קוראים על כך שאלדד ומידד מתנבאים במחנה, וכאשר באים ומספרים על כך למשה רבנו, אומר משה ליהושע: "המקנא אתה לי? ומי יתן כל עם ה' נביאים כי יתן ה' את רוחו עליהם".

איזו תפילה יפה. זה ממש דומה נוסח שמאוד מוכר לנו - "מי יתן מציון ישועת ישראל", וכך גם נאמר כאן: "ומי יתן כל עם ה' נביאים". חלק מהחזון של עם ישראל, חזון הגאולה, הוא שכולנו נזכה לנבואה, כמו שכתוב: "והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר, וניבאו בניכם ובנותיכם, וזקניכם חלומות יחלומון, בחורכם חזיונות יראו". ובהמשך: "וגם על העבדים ועל השפחות בימים ההמה אשפוך את רוחי". מפעם, איזו ברכה ואיזו תקווה זו לימים של גדלות מוחין. כאן המקום להיזכר שעד להגעתם של הימים הללו, אנחנו יכולים לעשות איזושהי הכנה לנבואה, שהיא אין הנבואה שורה אלא מתוך שמחה. אנחנו צריכים אפוא להיות בשמחה, ולכלל הפחות להימנע מעצבות...

עדיף להישאר לבד בחדר?

אתם יודעים, מספרים על חסידים שכאשר לא הייתה להם יכולת להשתתף בשמחה חסידית מקובלת, הם מצאו דרכים אחרות לשמוח, העיקר לשמוח. למשל, על רבי נתן מסופר שבדרכו לארץ ישראל הוא ראה ערבים ורקדים עם תוף על סיפון האונייה, והוא

הצטרף לריקוד שלהם. כנראה הוא היה במצב שבו הרגיש שהדבר הכי חשוב באותה שעה הוא להעלות את תדר השמחה, ובשביל זה הייתה מתאימה עבורו גם מוזיקה ישמעאלית.

רבי נחמן היה אומר שמעצבות אפשר בקלות להגיע למרה שחורה. מאידך גיסא, גם בשמחה יש סכנה של הוללות או ליצנות, אבל הנזק של מרה שחורה גדול יותר - ולכן רבי נתן יצא בריקוד.

תשמעו סיפור טרי: בחג השבועות זכיתי להתוועד עם אחד מחסידי חב"ד בנתניה, ר' אמיר כהנא. הוא סיפר לי שלפני שנים היה במלון בדאבוס, שוויץ, כנס של נגיידים התומכים בפעולות של חב"ד בעולם, ואורח הכבוד היה השליח הראשי באיטליה, הרב גרשון מענדל גרליק ז"ל. מדובר באישיות מיוחדת ומרשימה מאוד. הוא היה ממש מהשליחים הראשונים שהרבי שיגר מחוץ לארצות הברית, ומסופר שהרבי עצמו יצא ללוות אותו ואת זוגתו בדרכם לשליחות, מתוך יחס רציני ומעריך לשליחות שלהם.

באותו כנס בדאבוס, בזמן סעודת מלווה מלכה, ישב ר' אמיר ליד הרב גרליק, שכבר היה די מבוגר, ובמהלך הערב הופיע גם הזמר דודו פישור. בין השירים שרודו שר היו שירים שמוכרים בהגדרה כניגונים ושירים חסידיים, והיו גם שירים מכל מיני מחזות אחרים, שכנראה האוזן של חסיד ותיק כמו הרב גרליק הייתה פחות רגיזה לשמוע...

ר' אמיר, שישב לידו בהופעה, עקב אחרי מראה פניו ותנועות גופו של הרב גרליק בזמן השירה, ולדבריו לא היה נראה לו שהרב גרליק סבל מדי... אחר כך הוא ליווה אותו לחדרו, וכשעלו יחד במעלית פנה אליו ר' אמיר בשאלה של התעניינות: "הרב גרליק, נו, מה אתה אומר, לא נראה לי שסבלת בהופעה...". הרב גרליק חייד ואמר לו: "בוא ואספר לך משהו".

הם יצאו מהמעלית וישבו יחד במעין פטיו קטן, והרב גרליק פתח

וסיפר לו על האחים הקדושים רבי זושא ורבי אלימלך. אחד הסיפורים משנות הנדודים שלהם מספר שפעם אחת הכריחו גויים את רבי זושא לרקוד יחד איתם לצלילי המוזיקה שלהם, במקום להחטיף לו מכות - מה שהיה קורה בדרך כלל. אחרי שהאירוע הסתיים והוא הצליח להשתמט ממעגל הרוקדים ההוללים, שאל אותו רבי אלימלך: "נו, זושא, איך היה?" ר' זושא בדק את עצמו לראות שהוא לא חטף מהם במהלך הריקודים חבורה כלשהי, ואז ענה: "אמנם זה לא היה זה - אבל זה יותר טוב מעצבות...".

זאת תשובה יקרה מאוד.

הרב גרליק המשיך ואמר לר' אמיר: "תראה, האופציה להישאר בחדר שלי, בקטנות מוחין, עלולה להביא לעצבות. לעומת זאת, לרדת לאולם ולהשתתף בהופעה - אמנם זה לא זה, אבל זה יותר טוב מעצבות".

חברים יקרים, מאוד אהבתי את הסיפור הקטן הזה. אמנם ראוי לנו שהגורמים לשמחה שלנו יהיו כשרים לכתחילה, אבל הרבה פעמים אנחנו נכנסים לאזור הסכנה של מרה שחורה, וצריך לדעת איך להרים את עצמנו - לאיזו התוועדות להיכנס, לאיזו מוזיקה להאזין ועם אילו אנשים להיות. תן לחכם ויחכם עוד, באלו דרכים להשתמש, במסגרת ההלכה כמובן. אבל עכשיו יש לנו קריטריון חדש: "זה לא זה, אבל זה יותר טוב מעצבות".

אין טעויות

בהשגחה פרטית, סמוך לשיחה הזאת על הרב גרליק קראתי גם סיפור על אשתו הרבנית בתיה גרליק. היא סיפרה שבתחילת דרכם בשליחות בעיר מילאנו, הם היו מלאי מוטיבציה לפעול ולעשות, אבל הדברים לא התקדמו כמו שציפנו. לפני הנסיעה, אמר להם המזכיר הראשי

של הרבי, הרב חיים מרדכי חזקוני ז"ל, שכאשר יגיעו למילאנו יתחילו לעבוד עם הדור הצעיר וייסדו בית ספר יהודי כשר, אבל הם עברו מבית לבית והציעו להורים לשלוח את ילדיהם לבית הספר שטרם הוקם - ופעם אחר פעם נתקלו בסירוב.

הרבנית גרליק הייתה מאוכזבת מאוד. באחד המכתבים ששלחה לרבי היא כתבה בכאב: "אני מרגישה כאילו נשמתי ירדה לעולם רק כדי לדפוק על דלתות ולשמוע אנשים אומרים לא...". איזה שיתוף כואב זה - להרגיש שכאילו ירדת לעולם בשביל להתאכזב שוב ושוב, ולא להצליח למלא את המשימה שלמענה נשלחת.

בתגובה למכתב, הרבי ענה לה - כאן בתרגום באנגלית - שנראה מהמכתב שלה יש לה ספק אם מי ששלח אותה בחר נכון. "אבל כיוון שאני בטוח שאין לך ספקות כאלה, ומי ששלח אותך עשה את הדבר הנכון - המשיכי בעבודתך, ואם ירצה ה' תצליחי". אין צורך לומר לכם שכמובן, כך היה.

חשבת לי לעצמי שאפשר לקחת את הדיבור הזה ממש לחיים שלנו. לפעמים אנחנו חווים תחושה שאומרת לנו: זה לא זה. לא כמו שתכננו, לא כמו שרצינו. אבל כדאי לדעת לשמוח בהצלחות הקטנות, לחגוג אותן - זה בוודאי יותר טוב מעצבות. כמו כן, בואו נזכור תמיד שאנחנו בשליחות משמיים. עצם העובדה שאנחנו נמצאים במקום מסוים, בתפקיד מסוים, בעשייה מסוימת - זה לא במקרה. בהשגחה פרטית הגענו לשם, ובינינו, אין לנו ספק שמי ששלח אותנו עשה את הדבר הנכון. חברים יקרים, לחיים! אולי אלו בדיוק המילים שאנחנו צריכים לשמוע עכשיו בהתוועדות שלנו, כאילו שמענו אותן מהרבי עצמו: אנחנו במקום הנכון, ובעזרת ה' עוד נראה את הצלחה המיוחלת. יהי רצון שנזכה להתמיד בעשייה שלנו ולהודות על הפירות שכבר בידינו, וגם על אלו שעוד נזכה לראות בעזרת ה'. לחיים לחיים!

פעם אחת הכריחו גויים את רבי זושא לרקוד יחד איתם לצלילי המוזיקה שלהם, במקום להחטיף לו מכות - מה שהיה קורה בדרך כלל. אחרי שהאירוע הסתיים והוא הצליח להשתמט ממעגל הרוקדים ההוללים, שאל אותו רבי אלימלך: "נו, זושא, איך היה?"

אפשר לעניין אתכם בתואר שני?

מורים, בואו ללמוד במסלולים האיכותיים והמרתקים במכללת אורות ישראל קמפוס אלקנה

נשים: יום ב' אהה"צ
גברים: יום א' אהה"צ

נשים: יום ב' אהה"צ
גברים: יום ד' אהה"צ

נשים: יום ב' אהה"צ
גברים: יום ד' אהה"צ

נשים:
יום ב' בבוקר

מלגת נשיא
מיוחדת
20-7
הנרשמים
הראשונים

שנת לימודים
אחת

לימודים
היברידיים

אפשרות לקבלת החזר שכ"ל
ממשרד החינוך לזכאים

תואר שמתלב בשגרת החיים

לפרטים והרשמה: 03-376-3767 | 052-4295209

חפשו ב-Google
'תואר באורות באלקנה'

*הענקת התואר מותנית באישור המל"ג | פתיחת התוכנית מותנית במספר הנרשמים | לפי התקנון

תואר שני במכללה ירושלים

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

למידה היברידית
מותאמת אישית

מובילים
במספר
הסטודנטים מבין
כלל המכללות
בארץ!

1+1 תעודות נלוות לתואר: גישור/הוראה מתקנת/תזונה נכונה ועוד

שנה אחת! < יום בשבוע החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

**הוראת
המדעים
והמתמטיקה**

טכנולוגיה מתקדמת ויישומית

+ תעודה בהדרכה
לתזונה נכונה

**הוראת מחשבת
ישראל ותושב"ע
בין תחומי**

לנשים - ביבליותרפיה

+ תעודה בכלי גישור

גברים - מנהיגות רבנית

+ תעודה רבני קהילות

**ניהול וארגון
מערכות חינוך**

עיצוב זהות וסימולציות בניהול

+ תעודה בהוראה מתקנת

ייעוץ בית ספרי / פרטי / קהילתי

+ תעודת הדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ח

**ייעוץ
חינוכי**

• מלגות והנחות •

על חלישות הדעת ועל הטוב

לבין ההצלחה של ערכים אחרים, וכישרונות אחרים.

הפעור הזה עלול להיות מכאיב או מבלבל. איך לכולם מצליח ולנו לא. איך כולם התקדמו ורק אנחנו לא. יש לי חברה שתמיד אומרת שאנחנו אוספים את כל ההיילייטים של הסביבה והופכים את זה לבן אדם אחד, שמשום מה אנחנו לא מצליחים להיות כמוהו... כי היא עושה עוגה מושקעת בטירוף ליומולדת, והיא משקיעה זמן בעצמה, והיא לומדת תמיד, והיא תמיד עם סבלנות ולה יש בית תמיד מתוקתק, והיא מבקרת את סבא וסבתא שלה כל שבוע, והיא --- ואני? אבל זה לא 'היא' אחת. זה הרבה יכולות מופלאות וכישרונות וערכים שמפזורים סביב... אז מה עושים?

רשימת ההספקים של בוקר ממוצע: להעיר את הילדים בסבלנות, בנחת, לארגן ביגוד לכל אחד לפי העדפותיו, אוכל בקופסאות, מוכן מהבוקר מותאם אישית, וסבלנות (בדרך כלל...), ורכות, ונסיעה לגן המרוחק, ואויש, מגיעים מאוחר. ולמה הם מגיעים מוקדם.

חלישות הדעת.

או רשימה מסוג אחר: מקצועיות בעבודה ודיוק בפרטים, תשומת לב לכל מה שמתרחש, יחסי אנוש טובים, הכל נעשה בנעימות... אבל הקצב. אוף הקצב. ולמה אצלם זה מהר יותר.

ואפשר ההפך? יצירתיות בלתי נדלית, עבודה זריזה, כמה פרויקטים במקביל, חולשים על הכל, רצים קדימה ורצים מהר, אבל אוף, שוב משהו נפל בין הכיסאות. ולמה אצלם הכל עובד כמו שצריך.

חלישות הדעת.

אנחנו מתמודדים כל הזמן עם הפער בין ההתקדמות שלנו לבין התנועה של אחרים. ואולי אפשר לומר את זה יותר לעומק, בין הערכים והכישרונות שלנו, שבהם אנחנו משקיעים ולאורם הולכים,

בפרשה שלנו יש רגע מרגש. רש"י מאיר לנו את המעבר בין נשא לבהעלותך עם פירוש שכולנו מכירים: "בהעלותך - למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים? לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו. אמר לו הקב"ה: חייך, שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות."

אהרן הכהן רוצה לגלות את כבוד ה' בעולם. לעשות משכן. כולו מסור לעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. והנה חנוכת המשכן, רגעי השראת שכינה - והוא לא שם. לא הוא ולא שבטו.

רש"י נותן לנו מתנה ומקרב אלינו מעט מעט את דמותו הגדולה - "חלשה דעתו". היכן אני? ולא מתוך רצון אגואיסטי חלילה, אלא מתוך רצון להגדיל, להיטיב, לעשות לכבודו יתברך. חלשה דעתו.

והנה מעלה אותו ואותו ריבונו של עולם אל תודעה חדשה ועונה לו - "חייך". חייך שלך. בחייך יש את כל הייעוד, כל הברכה, כל הסיפור וכל הכבוד שתוכל לעשות לריבונו של עולם.

ההשוואה החיצונית שאנחנו עורכים בין הישגים אף פעם לא מתקרבת לאמת. הסיפור החיצוני אולי יהיה דומה, אבל המרכיבים יהיו שונים בתכלית.

"שאתה מדליק ומטיב את הנרות". אתה מוסיף אור וטוב דרך הנרות. דרך ההארה המיוחדת של המנורה, והאור האלוקי שאתה מגלה בעולם. אתה מטיב את הנרות, אתה רואה את הטוב באנשים - נר ה' נשמת אדם, ומגלה אותו. וכך אתה עושה שלום, בין איש לאיש, בין אדם לחברו ובין ישראל לאביהם שבשמים.

ואתה? ואת?

מה החלק שלנו? מה הבשורה הטובה שאנחנו מטיבים? מה הטוב והערך שאנחנו מוסיפים?

נשאל את עצמנו שאלות שפותרות צוהר, ולא שסוגרות בעדנו את הדלת... במקום לשאול למה אני לא, נשאל במה אני כן. איזה ערך אני מגלה במה שאני בוחרת להשקיע. איזה טוב אני מוסיפה כשאני פועלת בדיוק ככה. איזה יכולות נתן לי ריבונו של עולם, ואיך אני עושה איתן טוב.

ואז הבוקר, והעבודה, והדיוק, והיצירתיות, והזרימה, והאחריות והאכפתיות... הן לא מעכבות את מתנות הברכה שאנחנו בוחרים להדליק ולהיטיב. כי הם חיינו. כשאנחנו מביטים פנימה - מה יש, מה כן, מה טוב, יש לנו אריכות ימים, אורך רוח והרבה שמחה. כי הם חיינו ואורך ימינו.

בעורת השם

להתחבר

מסע יחד עם הרב ד"ר זאב קייסים מורה לתורת החסידות

נלמד, נתוודע, נתפלל, נתעלה ונתחדש, בדקות חברים, לאור תורתם של הצדיקים (מסע נברס)

ובחד עם הרב איל יעקובוביץ

- מו"בול - הבעל שם טוב הקדוש
- סדיגורה - רבי ישראל מרוז'ין
- אניפול - ר' זושא והמגיד ממזריטש
- ז'טומיר - ר' זאב וולף בעל "אור המאיר"
- ברדיצ'ב - ר' לוי יצחק, סגורם של ישראל
- שבת בהאדיטש - ר' שניאור זלמן מלאדי, האדמו"ר הזקן
- אומן - ר' נחמן מברסלב

הצטרפו

אוסף התחדשות והתעלות רוחנית
לאורי החסידות באוקראינה

המסע יתקיים בין התאריכים כב"ח תמוז

הוא יפתח לבנו פתורתו

תוכנית הוראה מדרשת יפו
ההרשמה החלה!

לימודי מדרשה-

תורה גדולה, מפגש מרומם בחבורה.

תואר ראשון בחינוך B.ed

תנאי מקוצר || אגף מיוחדת/משמעות || איגוד היברודיות

בואי להיות!

לפרטים: ליאת - 0505743179

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

מדרשת יפו
חברה שפצמיתה חיים

יהושע מילר מחשבות לפרשת השבוע מתורת הבעש"ט

למי שמוכן להבין שהוא לא יבין

שבהגדרה נשגב מהשכל שלנו, שהרי כל השפה של שכלנו היא של העולם הזה שכבר נברא.

ללא מילים

...והנה עשרה מאמרות הן במעשה בראשית... 'בראשית' נמי מאמר הוא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגילה כ"א:). 'מהראוי להתבונן למה לא נאמר 'ויאמר' כמו באינך [=בכל שאר המאמרות]. והוא - להיות שהוא מאמר עליון שאינו מתגלה, כי בחינת המאמר אצלו יתברך שמו, הוא בחינת שפעו המתגלה אל הנבראין, כדמיון המשל באדם שיאמרו מגלה לאחרים פנימיות שבו. והנה מעשה המנורה נגד המאמר הראשון בראשית, דלא נאמר בו [באופן] מבואר 'ויאמר', שאינו בבחינת גילוי לנבראין. על כן נתקשה משה במעשה המנורה באמירה...

כאמור, יש זיקה פעילה בין הבריאה ובין המשכן. זיקה מדויקת. כל מאמר של תהליך הבריאה - 'ויאמר אלקים ויהי אור', 'ויאמר אלקים יהי רקיע', 'ויאמר אלקים תדשא הארץ' - מסמל ממד מסוים שה' ברא במציאות, והממד הזה משקף נתיב בריאה פעיל במציאות, נתיב שיעבור באופן מובהק יותר דרך כלי מסוים במשכן לכשיבנה המשכן. ה' ברא את העולם באמירה. אמירה, מבאר הבעל שם טוב, כמו באמירה של אדם, מגלה משהו מקרבו. שני אנשים שבגלל הקשר העמוק שלהם קולטים אחד את השני טוב, לא צריכים לדבר הרבה, כי הם כבר מספיק מאוחדים שהם יודעים מה הפנימיות של כל אחד. כשה' ברא את העולם, הוא גילה כלפי חוץ עקרונות ומהות שהייתה שתומה בקרבו. וככה יש לנו עולם נראה לעיניים, נתון לחוקיות שניתן לעיתים לעקוב אחריה.

אבל - לא הכל גלוי. תשעה מאמרות, תשעה ממדים של גילויים מובילים לעולם שהאדם שוב ושוב חושב שהוא מבין אותו. אבל יש מאמר סתום. מאמר שאמנם בורא את המציאות אבל לא ממש מתגלה בה. הוא כל כך סתום שהוא אפילו לא נקרא 'אמירה'. 'בראשית' - זאת המילה הראשונה בתורה, שמסמלת את הדלקת המתג של אין עולם/יש עולם. איך מדליקים מתג שכל עניינו התחלה של מציאות, כולל המתג עצמו? מה היה לפני המתג הזה? איך ה' לחץ על המתג? אם הראש מתחיל עכשיו להסתחרר, אם המוח לא כל כך מצליח לעכל את מה שרשום פה - סימן שהבנתם. הבנתם שלא הבנתם. זה מאמר סתום. המאמר הסתום הזה מקביל למנורה במשכן, הכלי שאמור להביא אור לחלל המשכן ולעולם. אור מסמל בהירות והבנה. אם אני מצליח להבין משהו, אני אומר 'אהה', אני רואה. כשמישהו מצליח לבאר לנו עקרונות מסובכים, הוא 'מבהיר' לנו, ואנחנו שמחים שהוא האיר את עינינו. אך המנורה מסמלת לא רק את האור, אלא את עצם ההארה. את האור ואת החושך, את המציאות שמתהווה ומאפשרת בכלל אור וחושך, שצידה השני גם מציאות שמעבר למושגים של אור וחושך.

בנוגע לתשעת המאמרות האחרים ניתן לומר שיש בהם גילוי. ולכן במשכן היה אפשר לומר למשה מילים, והוא הצליח להרכיב מהמילים האלה ציור ומציאות. אבל את הכלי שכלל הנראה בכלל היה חשוך בשעות האור, הכלי שמסמל את העובדה שהנה יש אור גם בלי שהאור מאיר מכילי, כי כל העולם כל הזמן מתהווה מהמקור האלוקי שמעבר לכל המושגים של אור וחושך וכללים - זה כלי שמשם רבינו לא יכול היה להרכיב ממילים. ה' היה חייב להראות לו, להאיר את העיניים שלו באור שאינו ניתן לתקשור במילים, כי שורשו במאמר הסתום, המבטא את כל מה שלא ברור לנו בבריאה, כל מה שגם קשה ומאתגר ונטול הסבר... והיוצר כל הוא אלהינו, ברצותו שיבין משה שהמעשה המנורה נגד המאמר הראשון דאינו מבואר בו 'ויאמר' כנ"ל, כי אינו מושג, הנה אמר לו השם יתברך באמירה. ולא השיג. אז הבין משה שהוא נגד המאמר הראשון בראשית, והבין.

חשוב לה' שמשם יבין שאי אפשר להבין. העולם שלנו כולו ארץ רקועה על מים, אור ובהירות וסדר שיושבים על אדנים של חושך ובלבול ואי סדר. אמנם לא הבנת למה נפטרו לך האחיינים הצדיקים שהיו כמו בניך, למה בניך שלך אינם ממשיכים אותך, למה אתה לא כהן גדול, למה אתה לא נכנס לארץ ישראל שעמלת ארבעים שנה כדי שעם ישראל יהיו מוכשרים להיכנס אליה - אבל זה בדיוק איך שזה אמור להיות, ולכן גם מקום קבורתך - לא נודע. והבן.

פרשת בהעלותך נפתחת בנושא המנורה. במעט פסוקים התורה מצליחה לעורר יותר תעלומה מבהירות. האם צריך לציין שכשאר הן הכהן מעלה את הנרות, הנרות יאירו? ובכלל, הוראת ההדלקה כבר נאמרה בפרשיות המשכן בסוף שמות ושוב בפרשת אמור.

הופעת המנורה כאן, באמצע ספר במדבר, גם מעוררת את היותה ייחודית מבין כלי המשכן - היא הכלי היחיד שעיקר עבודתו בלילה אחרי כל שאר הקרבנות. בשעת העבודה שבת ובשעת המנוחה פעל. מה שבכלל מעורר שאלה - איך היה אור במשכן? ואיך בקודש הקודשים? האם הכל היה אפל?

את רוב השאלות האלה הבעל שם טוב הקדוש לא פותר. הכיוון שהוא מצביע אליו הוא שרוב הסיכויים שלא נצליח לפתור אותן, וזה עצמו טיבה של המנורה. כל מי שלא חי בנוח עם דברים לא פתורים, יכול להפסיק לקרוא כאן. מסתבר שבפסקאות הבאות לא נוכל לתת ערבון שתצאו עם יותר בהירות, אבל כן תצאו עם יותר השלמה עם חוסר הבהירות שכל כך אופייני לחיים כאן על אדמות.

וזה מעשה המנורה מקשה זהב וגו'. פירש רש"י, שהראהו הקדוש ברוך הוא קרוב, לפי שנתקשה בה וכו'. כתבו תלמידי הבעל שם טוב על הא דאמרו רבותינו ז"ל (מנחות כ"ט). ד"נתקשה משה במעשה המנורה עד שהראה לו הקדוש ברוך הוא מנורה של אש" - ומהראוי להתבונן למה נתקשה משה במעשה המנורה יותר מן כל מלאכת המשכן? ועוד יוקשה, דהנה השם יתברך יודע תעלומות לב, וכיון שידע הקדוש ברוך הוא אשר משה לא יהיה יכול להבין מתוך האמירה והדיבור [אלא] רק על ידי ראייה, למה אמר לו מתחלה השם יתברך באמירה? למה לא הראהו תיכף מנורה עשויה? למה דווקא המנורה היא הכלי שמשם רבינו התקשה בהבנתה? את כל המשכן וכל כליו משה הצליח להסיק מתוך מילים שנאמרו לו מה הצורה שצריכה להיות להם. זאת כבר מעלה גדולה, וקשה לדמיין קבלן שבונה ארמון על סמך מלל בהודעות וואטסאפ. ודווקא את המנורה, הכלי שאמור לתת אור ואפשרות הבחנה בצורות וצבעים, משה לא מצליח להעלות בדעתו את הציור מתוך המילים. אז ה' מראה לו. אז למה שה' לא יראה לו מראש?

אבל העניין הוא, להיות דמלאכת המשכן נגד מעשה בראשית, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נ"ה). יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ. ממילא מובן אשר למלאכת המשכן היו צריכין לידע צירופי מעשי בראשית...

חייבים להבהיר. המשכן וכל המתרחש בו הוא הרבה הרבה מעבר למקום תפילה, או עבודה, של עם ישראל כלפי אלוקיו. הוא נקודת הממסר שבין שמים וארץ. המקום שדרכו יש הזרמה של החיות האלוקית לעולם. לכן כל אחד מכלי הקודש מסמל פונקציה שקיימת בעולם. כל הטעמים קשורים ללחם הפנים. כל הריחות קשורים למזבח הקטורת. ולגבי אור, גם בפתיחת התורה יש יחס מיוחד לאור, שמשקף במידה רבה את הייחודיות של המנורה. איך היה אור וחושך לפני שהיה שמש וירח? ואיך היה חושך על פני תהום לפני שהיה אור? שוב, עלינו לאפק את הרצון הטבעי להבין, לאחוז בשכלנו את המתרחש, היות ומדובר בנקודת הממשק של האין והיש, של 'בראשית' שעובר מאי קיום לקיום.

מה את/ה יודע/ת על השקעה נדל"נית בדימונה?

נעם נכסים

אמינות. מקצועיות.

העיר דימונה בתנופה כלכלית חברתית וחינוכית שלא נראתה כמוה מאז היווסדה. חברות הייטק, אנשי קבע ועוד רבים קבעו בה את מגורם.

בעיר הזדמנויות השקעה רבות עם אחוזי תשואה מהגבוהים ביותר.

במשרדנו מגוון דירות, בתים, קרקעות, מבנים מסחריים והזדמנויות השקעה מיוחדות.

התקשרו ותופתעו: 052-4538062

לוחמי ולוחמות המילואים, אחרי כל כך הרבה זמן רחוק מהבית זה הזמן לבית משלכם

בואו ליהנות ממהטבה המגיעות לכם:
הנחה על דירות ברחבי הארץ ועל קרקעות בפריפריה

לפרטים על הטבות נוספות
היכנסו לאתר המילואים

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי השמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

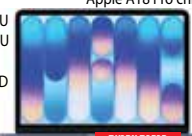
השרות הטוב
בישראל

התחייבות
למחיר הזל ביותר!!

73 מרכזי
מכירה ושירות
בפריסה ארצית

Authorized Reseller מחשב נייד MacBook Neo Apple A18 Pro chip

6-core CPU
5-core GPU
8GB
512GB SSD

מחשב נייד
לשתיים חודשים
בנוסף על 199
במקום 1000

2,685 ₪

ורכת משקפי VR2
מציאות מדומה
SONY PLAYSTATION VR2

במקום 1,799
מוביל לחידה ללקוח

1,549 ₪

קורקינט חשמלי Falcon A10

קיימני שיכון
מלל צג דיגיטלי
צמיגי אוויר 10" לריבה
ציבה ובטוחה

במקום 1,099

899 ₪

אוזניות גיימינג אלחוטיות
SONY PULSE ELITE

מוביל לחידה ללקוח

במקום 599

439 ₪

אוזניות אלחוטיות
baseus Bass BP1 NC TWS Earbuds

כולל סינון רעשים
אקטיבי ANC

במקום 199

99 ₪

רובוט שואב אלחוטי שוטף
Roborock F25 Ace

במקום 1,890

1,490 ₪

שואב ושוטף רצפות אלחוטי חכם
Tineco iFloor 5

2 שמת אחיות

במקום 990

788 ₪

רמקול אלחוטי נייד
JBL Flip 7

במקום 409

349 ₪

מדפסת צינעונית אלחוטית משולבת
HP DeskJet 2910 All-in

במקום 279

229 ₪

טלפון סלולרי נשר
ZTE F100

במקום 199

129 ₪

שואב אבק ומקרצף רובוטי
Dreame D20 Ultra

במקום 2,190

1,990 ₪

מצנן האוויר
COLDER LONGI PLUS

עיצוב מרשים גבוה וצר.
מידות: 1700X515X416

1,749 ₪

מאוורר מגדל מעוצב זרימת אוויר חזקה אלקטרה
מלל שלט

במקום 499

379 ₪

אלקטרה מאוורר תקרה ותאורה 52" מנוע DC + שלט

שחור לבן

במקום 449

349 ₪

קטלן יתושים חשמלי אלקטרה
GH-18N

במקום 129

99 ₪

סוסטר אובן
28 ליטר SEN-28H-3L

במקום 219

149 ₪

38 ליטר SEN-38H-3CL

במקום 269

199 ₪

מאוורר רצפתי 16" SEN-16

במקום 139

99 ₪

מאוורר עמוד 16" SELMOR WS-49T

במקום 99

79 ₪

פלטה חשמלית שבת
פלטה שבת מתקפלת

במקום 169

149 ₪

מיחם חשמלי נירוסטה מהודר לשבת
SN-40C 40 כוסות

במקום 179

139 ₪

SN-60C 60 כוסות

במקום 199

155 ₪

4 סירים גדולה SN-404

במקום 119

69 ₪

6 סירים ענקית SN-306

במקום 149

85 ₪

פלטה חשמלית שבת
6 סירים BW75451L

במקום 169

149 ₪

חבילת מתחתנים

מזגן עילי

TADIRAN ELECTRA AIR TORNADO
Haier SENSOR TCL
ELCO SAGA Coolair

החל מ- **799 ₪** **1 כ"ס**
החל מ- **1,490 ₪** **2 כ"ס**

מזגן נייד

TORNADO
ELECTRA AIR
TADIRAN
SAGA SENSOR

החל מ- **699 ₪**

מקפיאים

אלקטרה SAMSUNG
Blomberg Hisense
Haier LIEBHERR

החל מ- **499 ₪**

Haier
מקור האוויר
4 דלתות
זכוכית שחורה
יצון קרח
681 ליטר
HRF 825FB
במקום 3,190 ₪
7,790 ₪

SAMSUNG
מקור טריל
3 דלתות מקפיא
תחתון סמסונג
550 ליטר
RF57C5100SL
במקום 5,890 ₪ **3 שנות אחריות**
5,690 ₪

אלקטרה
מקור מקפיא
עליון אלקטרה
635 ליטר
EL675W
במקום 3,850 ₪ **מקרר ענק**
3,290 ₪

מקרר 4 דלתות
מקפיא תחתון
500 ליטר
RNF-600GA-BSS
במקום 1,990 ₪
1,990 ₪

אלקטרה
מקרר
מקפיא עליון
אלקטרה
206 ליטר
EL217W
במקום 899 ₪
699 ₪

SAMSUNG
מכונת כביסה
פתח חזית
סמסונג
9 ק"ג
WW9STA046AH
במקום 2,250 ₪
1,990 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
אלקטרה
12 ק"ג
EL1200
במקום 2,149 ₪ **5 שנות אחריות (1-4)**
1,790 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח עליון
אלקטרה
7 ק"ג
EL10070
במקום 1,690 ₪
1,345 ₪

מכונת כביסה
פתח חזית
1-8 ק"ג
8 ק"ג
GL8 - WMQ8W
במקום 1,190 ₪
899 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
אלקטרה
60 ק"ג
EL60
במקום 749 ₪
699 ₪

BOSCH
מדיח כלים
רחב
13 מערכות
כלים
במקום 2,590 ₪
2,490 ₪
SMS2HTW02E

אלקטרה
מדיח כלים
רחב
צג דיגיטלי
5 שנות אחריות (1-4)
EL2006BL
במקום 1,290 ₪
990 ₪

Electrolux
תנור אפיה
בנוי
אלקטרוֹלוֹקס
במקום 1,890 ₪
1,549 ₪
EOH3101X

Sauter
כיריים גז
זכוכית
4 להבות
קריסטלית
סאטר
זכוכית
SHG6002 BW
במקום 999 ₪
849 ₪

תנור אפיה
משולב
כיריים גז
4 להבות
Apetito50 10E
במקום 1,190 ₪
999 ₪

NINJA
מכונת קפה
אספרסו חצי
אוטומטית
LUXE CAFE
PRO SERIES
ES703
במקום 2,490 ₪ **אחריות יבואן רשמי**
2,190 ₪

אלקטרה
מכונת קפה
סוחנת
אלקטרה
מארז 1 ק"ג פולי קפה מתנה!
במקום 1,490 ₪
990 ₪
3565

ELECTRA PRO
מיקסר
מקצועי
7.5 ליטר
שחור/לבן מט
EF717EA5-A
במקום 3,190 ₪ **כולל מסחנת בשר וקערה נוספת**
1,990 ₪
סדנת אפיה מתנה

magimix
מעבד מזון
מג'מיקס
CS3200CMSE
במקום 990 ₪
799 ₪

BOSCH
כיריים אינדוקציה בוש
חד פאזי
אינדוקציה
במקום 1,990 ₪
1,690 ₪
PUE611BB5E

ELECTRA
בר מים וקרח
משולב 3 ב 1
מים חמים/קרים/קוביות קרח
במקום 1,590 ₪ **מכשיר סודה סטרים מתנה**
1,490 ₪
3 סוגים במתנה ללא צורך בהתקנה היציגית

ELECTRA
בר מים טאצ'
במקום 1,590 ₪ **מתנה סודה סטרים מכשיר**
1,490 ₪
התקנה מוזלת בבית הלקוח
RXW-210

ELECTRA PRO
גזיל מקצועי חשמלי לצלייה + ניסוי
מדפי צד מתקפלים
זוג פלאנצ'ות בתוספת של 99 ₪
עוצמתי במיוחד 3000 וואט
KYS-203A
במקום 1,490 ₪
1,290 ₪

ELECTRA PRO
מכונת ברו
וגלידה רכה
אלקטרה
במקום 899 ₪
699 ₪
FS303

אלקטרה
מכונת קרח
נפח 1.1 ליטר
אלקטרה
במקום 299 ₪
249 ₪
GSN-26Y1

SENSOR
מצנן אוויר
מונע עוצמתי
לקירור מהיר
SE-23AR
במקום 299 ₪
249 ₪

SENSOR
מצנן אוויר
מיני
SE-4R
169 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף עד-1.6.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע
בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

**מה עודד את פרופסור פוירשטיין להמשיך בשיטתו
ה'כפרנית'? • איזה כינוי מתאים לחיילים שנפצעו בהגנה על
העם והארץ? • למה ירדו לעולם נשמות שלא מסוגלות
לקיים מצוות? • ואיך בדיוק משליך מאמר חסידות עמוק על
ניהול חיים רגילים לצד מצבי קצה פתאומיים? » מבט פנימי
על עולמם של ילדים עם צרכים מיוחדים, לצד סיפורים
אישיים והדרכות מעשיות מהרבי מלובביץ' די"ט » שיחה
עם הרב אלי וולף המשיק ספר ייחודי: הגנרלים שלי**

מנחם יעקובוביץ

ילדים
צִיּוּחִדִים,
צֶבֶט
צִיּוּחֵד

בתור פסיכולוג שעבד בארץ ישראל בשנות הארבעים, יצא לי לעבוד עם ניצולי שואה, רבים מהם ילדים, שכלבו מטראומות קשות", סיפר פרופסור ראובן פוירשטיין ז"ל, הפסיכולוג הנודע ומייסד מרכז פוירשטיין לקידום כושר הלמידה. "למשל, פגשתי נער בן שבע עשרה ששקל בקושי שלושים וארבעה קילו, והיה מביט על כל פיסת מזון כאילו שהוא מורעב; הוא נהג לגנוב ולאגור מזון בכל הזדמנות שנקרתה לידו.

"אנשים שאלו: האם יש איזו תקווה לילדים כאלו, האם הם יצליחו אי פעם לבנות עתיד לעצמם, האם יש אפשרות עתידית שהם יצליחו לשכוח את כל מה שהם עברו? רבים היו בדעה שאין בידינו לסייע לילדים הללו, מאחר שהם נחשפו ליותר מדי מהרוע הקיים בעולם. אבל אני חשבתי לעצמי שאיננו יכולים להרשות לעצמנו לאבד אפילו ילד אחד.

"בשנת תשי"ד (1954) ייסדתי בירושלים את המרכז הבינלאומי לקידום כושר הלמידה (ICELP), המוקדש להנחלת תיאוריה שפיתחתי ושקראתי לה 'תיאוריית הגמישות של האינטליגנציה'. ביסודו של דבר, טענתי כי אנו יכולים לסייע לילדים הללו, ולכל ילד, מבלי הבט על בעיות ההתפתחות מהן הם סובלים. אנו יכולים לסייע להם להשתנות מאחר שהם בני אדם שבתוכם שוכן צלם אלוקים.

"כאשר התחלתי לקדם את התיאוריה הזו – לפיה בני אדם יכולים להשתנות, ושהם אינם בהכרח מוגבלים על פי הנתונים הגנטיים שלהם – היא נחשבה כפירה בעיקר. אנשים לא האמינו שהמוח מסוגל להשתנות, אף שכיום אין עוררין על כך שמוחו של האדם הוא האיבר הגמיש ובעל כושר ההשתנות הגדול ביותר מכל חלקי הגוף.

"הרבי מלובביץ' ידע על עבודתי ותמך בה ללא סייג. לעתים קרובות הוא הפנה אלי ילדים – חלקם עם בעיות התפתחות, חלקם עם תסמונת דאון, וחלקם אפילפטיים. בכל מקום שאליו הגעתי, אנשים פנו אלי ואמרו: הרבי מבקש שתפגוש את הילד שלנו. בנוסף לכך, קיבלתי מהרבי מכתבים, או מסר, לגבי ילדים מסוימים, אותם הוא ביקש שאפגוש. "בכל פעם שהרבי שלח אלי מישוהו, ההפניה הייתה מלווה בברכתו, "זייט מצליח" – שתצליח. ברכה זו נסכה בי תחושת העצמה – שלא משנה עד כמה המקרה קשה ומורכב, אוכל לסייע לאותו ילד. נוכחתי לראות כי הוא האמין שאפשר להפוך אפילו אנשים הסובלים מליקויים גנטיים, בעיות כרומוזומליות, לאנשים בתפקוד גבוה, או תפקוד נורמלי, להיות קרובים ליהדות ומסוגלים ללמוד תורה. "אומר כך: הפסיכולוגיה, כפי שהיא נלמדת, מוגבלת מאוד בהבנה שלה את האחר. כשאנחנו עובדים עם האחר, אנו מושפעים במידה רבה מההבנה שלנו את עצמנו. אך הדרך שבה הרבי הבין את מצבו של הזולת הייתה שונה לחלוטין, ולכן הוא אמר: כן, עשה זאת. מבטו על האדם היה שונה מאוד – לא כשיקוף של ה'אני', אלא כנשמה שמקורה מלמעלה, ממקור אלוקי".

עסוקים בקשר עם הקב"ה

"כשמשווים בין סיפורו של פרופסור פוירשטיין לבין הדרכות נוספות של הרבי בנוגע לילדים מיוחדים", אומר לנו הרב אלי וולף, משלוחי חב"ד בחולון ובעצמו אב לילד מיוחד, "עולה בפנינו תמונה מרתקת על גישתו הייחודית של הרבי אודות היחס הראוי לילדים עם צרכים מיוחדים".

מבטו של הרבי, בכל נושא בחיי האדם, הוא מיוחד. הסתכלותו על כל יהודי, ובפרט על ילד יהודי, היא מיוחדת מאוד. וכאשר מדובר על ילדים מיוחדים – היא מיוחדת שבעתיים. מעבר לרגישות והחמלה האנושית-טבעית כלפיהם, כרועה ישראל שנגע לו מצבו של כל יהודי יהא מצבו אשר יהא, ראה הרבי פנימה אל תוכם, אל המקום בו הילד שווה לכל הילדים.

אמנם הגוף הוא 'מיוחד', שונה וחריג, אבל הנשמה השוכנת בו היא טהורה וזכה. הנשמה האלוקית של אותם ילדים שווה במהותה לשאר הנשמות, ואולי אף גבוהה יותר. וכזו היא זקוקה לכל מה שנשמתו של ילד אחר דורש.

הרב וולף, שחיבר מספר ספרים העוסקים במשנתו של הרבי, הוציא לאור לאחרונה ספר חדש הסוקר את השקפתו על הילדים המיוחדים וגישתו לטיפול בהם. מלבד השיחות והמכתבים הרבים של הרבי בנושא מורכב זה, החלק המרגש ביותר בספר הוא המדור בו מובאים סיפורים מכלי ראשון על המפגשים של הילדים המיוחדים והוריהם עם הרבי, כמו גם על ההדרכות המיוחדות להן זכו. יוסף מלובבי הוא חזן מפורסם שהתגורר

באנגליה – מציג בפנינו הרב וולף אנקדוטה מהספר, שיש בה כדי ללמד על הכלל כולו – והיה אורח קבוע בחצרו של הרבי בזמנים בהם שהה בארצות הברית. אחת הפעמים בהן עבר לפני הרבי במעמד המפורסם של חלוקת הדולרים לצדקה מתועדת בווידאו. הוא נצפה מספר לרבי, בין השאר: "יש לנו בן נוסף, שלמרבחה הצער אינו בריא. הוא, כפי שאומרים באנגליה, אוטיסט".

הרבי בירר: "בן כמה הוא עכשיו?" ומלובבי ענה: "הוא כבר בן עשרים ושנים. הוא לומד במוסד יהודי מיוחד באנגליה. אבל הוא זקוק לברכה ולסייעתא דשמיא".

הרבי הגיש לו שטר של דולר, באמרו שייתן אותו לצדקה עבור הבן, והוסיף: "האוטיסטים – אין פירוש הדבר שאין להם קשר עם אף אחד. אין להם קשר עם בני אדם אחרים, אבל עם הקב"ה יש להם קשר כמו לאחרים, ואפילו יותר – כיוון שהם אינם עסוקים עם בני אדם, הם עסוקים בקשר עם הקב"ה".

מלובבי נראה בסרטון די מופתע. בתגובה, הוא סיפר לרבי על הזדמנות מסוימת בה הצליח לברך עם בנו ברכה, וכי יש לו חיבה מיוחדת לנשיקת הציצית. הרבי שמע את הדברים בקשב רב, וגם הצייע לקבוע בחדרו של הבן קופת צדקה שתזכיר לכל המבקרים אותו לתרום לצדקה ובכך להוסיף לו זכויות. שמו של הספר החדש הוא 'הגנרלים שלי'.

מקור השם הוא בהתבטאותו של הרבי עצמו אודות ילדים עם תסמונת דאון, וכפי שתכף נגלה מסתתר מאחוריו ביאור עמוק בפנימיות התורה... ומעשה שהיה כך היה:

משפחת מאייר מלוס אנג'לס עברה תקופה קשה לאחר שבנם אברמ'ל נולד עם תסמונת דאון, וידיד הציע להם להתייעץ עם הרבי ולבקש את ברכתו. המשפחה כולה התייצבה במבואת בית המדרש והמתינה ליציאתו של הרבי לתפילה. הרבי יצא, נעצר ליד אברמ'ל התינוק ותחב בידו הקטנה מטבע לצדקה.

אבי המשפחה, דוד, תיאר לימים: "בשל העובדה שאברמ'ל עם תסמונת דאון, היה לו טונוס-שריר נמוך והוא לא היה יכול לתפוס את המטבע באצבעותיו. המטבע נפל אפוא על הרצפה... אבל עוד לפני שמישהו הבחין בכך, הרבי התכופף מלוא קומתו, הרים את המטבע מהרצפה, הניח אותו שוב בכף ידו של אברמ'ל והפעם קיפל בידו את אצבעותיו של אברמ'ל כדי שהמטבע לא יישמט שוב. רעייתי הייתה נבוכה ונרגשת, אבל הרבי פנה אליה והרגיע אותה באמרו: אל תדאגי, אלו הגנרלים שלי... הרבי הוסיף לברך את אברמ'ל שלנו, וגם התבטא ואמר לנו "הוא יהיה ברכה".

"כיום אברמ'ל עצמאי, נוסע לבדו בתחבורה ציבורית ויש לו עבודה. הוא האור של המשפחה. הוא הברכה שלנו...".

גוף פגום, נשמה קדושה

הכינוי 'גנרלים', כמו גם ההתבטאויות של הרבי על כך שבילדים המיוחדים טמון עומק נסתר וקשר ייחודי עם הקב"ה, לא היו

רק דברי עידוד ונחמה לשיפור מצב רוחם של ההורים. הם נלקחו ישירות מתוך ביאור עמוק באופן ההשתלשלות של הנשמות מהעולמות העליונים. בשיחה מיוחדת שנשא, העיד הרבי עצמו שגישתו זו יסודה בהררי קודש – דברי הזוהר שהובאו והתפרשו במאמרו של האדמו"ר הצמח צדק בספרו הידוע 'דרך מצוותיך'.

המאמר המקורי, השיחה של הרבי והסיפור שמאחורי הדברים מובאים בספר בהרחבה, ולהלן תמציתם. היה זה בחודשי הקיץ של שנת תשל"ו (1976). משלחת של נכי צה"ל יצאה מהארץ על מנת להשתתף באולימפיאדת הנכים בטורונטו, קנדה, ועל הדרך לערוך טיול בארצות הברית. לפני שחזרו ארצה הם ביקרו בבית מדרשו של הרבי בברוקלין, והרבי נשא בפניהם שיחה מיוחדת בעברית ועודד את רוחם.

בין הדברים הסביר הרבי במילים פשוטות, שכאשר יש אצל יהודי חיסרון בגשמיות, ובפרט כאשר החסר נגרם ממסירות הנפש שלו להגן על עם ישראל, לא רק שאין זה מורה על חיסרון מקביל ברוחניות, אלא אדרבה – הדבר מהווה הוכחה שהקב"ה מעניק לו כוחות מיוחדים להתגבר על כל הקשיים ולהתעלות עוד יותר ברוחניות, אפילו יותר מאדם רגיל שלא נפגע.

הרבי הוסיף ואמר: לכן אין דעתי נוחה מהשם שנותנים למישהו שהוא "נכה", שזה מראה על מצב של נחיתות וירידה. אדרבה: צריך להדגיש שהוא נעשה מיוחד ומצויץ על ידי בורא האדם, שנתן לו כוחות מיוחדים, יתרים על אלו שישנם לאדם רגיל, ולכן דווקא הוא מסוגל להתגבר על קשיים ומניעות, שאין ביכולת אדם מן השורה להתגבר עליהם.

ולכן הייתי מציע – כמנהג יהודי, להעיר ולהציע גם בעניינים שאינם שייכים אליו... – שישנו את התואר ויקראו לכם "מצוינים בישראל"... וזה יזכיר גם כן את מאמר חכמינו ז"ל על הפסוק "ויהי שם לגוי גדול עצום ורב" שנאמר על בני ישראל בהיותם בגלות מצרים, "מלמד שהיו ישראל מצוינים שם".

הרבי שב והדגיש ששינוי השם מ'נכים' ל'מצוינים' אינו נתינת תואר סתמית, אלא הוא נועד לתאר את האמת לאמתה: יש להם כוחות מיוחדים לגלות את הנשמה שבהם, שהיא "חלק אלוהי ממעל ממש" ואינה משתנה בגלל מצבם הפיזי. לאור זאת עליהם להיות שרויים בשמחה, ואדרבה – המצב הגופני צריך להזכיר להם את הכוחות המיוחדים שקיבלו מה' יתברך.

הרבי הוסיף וביקש מה'מצוינים' לקבוע מזוהות בבתיהם, ובסיום השיחה ניגש לכל אחד מהאורחים, שישבו לפניו על כיסאות גלגלים, הושיט להם את ידו לשלום והעניק להם שטרות של דולרים על מנת לתת אותם לצדקה.

בשבת שלאחר מכן, במהלך ההתוועדות עם קהל החסידים, הרבי חזר אל פגישתו עם אותם 'מצוינים', הרחיב את הדברים שדיבר בפניהם ואף הצביע על מקורם בספר 'דרך מצוותיך', במאמר העוסק במצווה "שלא

"האוטיסטים – אין פירוש הדבר שאין להם קשר עם אף אחד. אין להם קשר עם בני אדם אחרים, אבל עם הקב"ה יש להם קשר כמו לאחרים, ואפילו יותר – כיוון שהם אינם עסוקים עם בני אדם, הם עסוקים בקשר עם הקב"ה"

ייכנס כהן בעל מום להיכל ומזבח".

הצמח צדק מביא במאמרו את דברי הזוהר (וישב קפא, א): "כד סי'ה'א א'תפגים ב'ההוא ס'ט'א ד'חויא ב'ישא, כ'דין כ'ל אינון נ'שמתין ד'נפקין, א'ף על גב ד'כלהו ד'כין ו'כלהו ק'דישין... א'תברו ו'א'תפגמו ב'כמה צ'ערין ב'כמה כ'אבין, ו'אלין אינון ד'אתרעי בהו קב"ה... ו'א ד'מלה ש'רין כ'גוונא ד'לעילא, ג'ופא א'תפגים ו'לא נ'שמתא לגו כ'גוונא ד'לעילא, ו'א כ'גוונא ד'א, ו'ג'ין כ'ד אלין אינון ד'בעיין ל'תדתותי ב'תדתותא ד'סי'ה'א... ק'רוב ה' ל'נשפ'רי לב, ל'אינון ד'סבלי עם ס'י'ה'א ה'הוא פ'ג'מו, אינון ק'ריבין ל'ה ת'דיר".

ובתרגום: כאשר נפגמת הלבנה באותו צד של הנחש הרע, אזי כל אותן הנשמות היוצאות, אף על גב שכולן טהורות וכולן קדושות... הן נשברות ונפגמות בכמה מיני צער וכאבים, ואלו הם שהקב"ה חפץ בהם... סוד הדבר הוא שהם בדוגמא של מעלה, הגוף נפגם ולא הנשמה שבתוכו, שהיא בדוגמא של מעלה וזה כנגד זה, ולכן הן אלו שעתידות להתחדש בהתחדשות הלבנה... קרוב ה' לנשברי לב, לאלו הסובלים עם הלבנה שנפגמה, הם אלו הקרובים אליו תמיד.

במאמר זה מוסבר באריכות סוד הניצוצות והנשמות שנפלו לקליפות, והמלחמה שיש להילחם בסטרא אחרא על מנת "לבררן" ולהעלותן חזרה לקדושה. מובא שם משל לכך ממלחמה גשמית: כשם שישנה "תחבולה עצומה וחכמה עמוקה" להניח לאויב להכות מעט בחלק מהצבא ועל ידי כך למשוך אותו למקום בו יוכלו להתגבר עליו ולנצח אותו, כך הקב"ה מאפשר לפעמים לקליפות לינוק חיות מהקדושה, אבל דווקא על ידי זה ניתן בסופו של דבר לנצח אותן.

על פי זה מסביר הצמח צדק את דברי הזוהר "ואלו הם שהקב"ה חפץ בהם" – "לפי שהם סובלים היסורים הללו מחמת פנימית רצון ה', וחפצו במלחמה זו עם החיצונים להוציא יקר מזולל... כמו שבמלכות הפגם רק מבחינת הלבושים אבל לא בפנימיותה ח"ו, כמו כן היניקה שמהם הוא רק מחיצוניותם בלבד, אבל בפנימיותם "כולהו דכין, כולהו קדישין". ולכן כבואם לעולם הזה, גופם לבד נפגם כמדם, אבל נשמתן קדושה בתכלית".

צוהר לעולם עליון

"כשלומדים את המאמר של הצמח צדק", מחדד הרב וולף, "מבינים היטב את משמעות הביטוי של הרבי: 'הגנרלים שלי'. מדובר בנשמות בעלות תפקיד לא שגרתית במלחמה לתיקון העולם במלכות ש-די. לכן בחרתי בביטוי הזה לשם הספר. כך הרבי ראה את הילדים המיוחדים הללו, ולכן הוא חפץ להטמיע את הגישה הזו בציבור כולו.

"אדם מן השורה לא יכול תמיד לשער את גודל האתגר הכרוך בגידול ילד כזה. הורים לילד או ילדה עם צרכים מיוחדים משקיעים מטבע הדברים כוחות נפשיים ופיזיים, וכמובן הרבה מאוד זמן וכסף, כדי לטפל ולסייע לילדיהם. וכמו בכל דבר, כשמוציאים הרבה

ראות את הנשמה. הרב וולף עם הספר החדש

שעשינו את מה שהרבי ביקש מאתנו – והאציל לנו את ברכתו – לעשות. הרגשנו שהצלחנו. "אחרי שהבחור הזה עזב אותנו, התרחשו דברים והוא התגלגל למצב מסוכן ביותר. הוא הלך למקום שממנו מעטים שבים. הוא התחבר אל אנשים פרוצים שהיו נוטלים סמים. למעשה, הייתי אומר שכנראה לא הייתה עבירה אחת בעולם שהם לא עברו עליה.

"אחרי ששמעתי מה שקרה לו, יצרתי קשר עם הרבי והוא אמר לי: אל תיתן לו לחמוק ממך, המשיך לעבוד איתו. הוא יעץ לי לשלוח מישהו שימצא אותו ויחזיר אותו אלינו. לא האמנתי שמאמצי הצלה יעלו יפה, אבל הרבי הורה לי לנסות, וכך עשיתי. שלחתי מישהו שירחיק את הבחור מהאנשים האיומים הללו, והצלחנו להדריך אותו חזרה לאורח חיים בריא ומוסרי. הוא היה אבוד, אבל הוא חזר, וכיום הוא אב לארבעה ילדים, שניים מהם לומדים בישיבות. הם הנכדים היחידים למשפחה זו שהסבא והסבתא יכולים להיות גאים בהם.

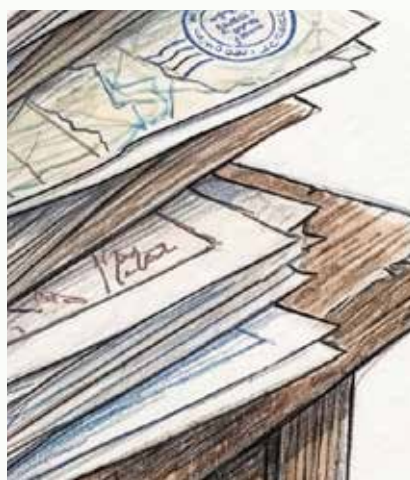
"חשוב לי לציין, כי כפסיכולוג, לעולם לא הייתי מאמין שמהפך כזה יכול להתרחש. בדרך כלל, במקרים כאלה אנחנו פשוט מרימים ידיים ומוותרים. אבל הרבי לא ויתר."

תהייה קיומית – ופתרונה

מדור מרתק במיוחד בספר החדש הינו תרגום מאנגלית של התכתבות ארוכה בין הרבי לד"ר רוברט ווילקס, יהודי ששימש כעובד סוציאלי בכיר ופעיל מוביל למען הילדים המיוחדים בניו יורק.

של הרבי", סיפר פרופסור פוירשטיין. "אינני יכול לחשוף את הפרטים בגלל מגבלות של חיסיון רפואי, אבל זאת אוכל לומר: הנער הזה הגיע מאירופה, הוא אובחן במדינת לידתו כלקוי מבחינת מנטלית, והוכנס למסגרת לימודית מיוחדת לילדים בעלי לקויות. שם הוא התגורר בין לא-יהודים מפורעים והושפע מהתנהגותם, וכתוצאה מכך הוא הפך לבעיה של ממש. איש לא האמין שהוא יוכל אי פעם לתפקד כאדם נורמלי ועצמאי.

"בשלב מסוים הלך אביו, שלא היה דתי במיוחד, לפגוש את הרבי, והרבי המליץ לו להביא את בנו אלי, וכך הוא עשה. הבן הגיע ארצה והתגורר אצל משפחה חב"דית אומנת. הוא למד לקרוא, ולעיתים קרובות הוא היה יושב ליד דלת חדרו וקורא תהלים, מאחר שהרבי הורה לו לקרוא את ספר תהלים כולו, מתחילתו ועד סופו, בכל שבוע. כך הוא נהג לכל אורך שלוש השנים שהוא שהה עמנו. ברוך ה' הכל התקדם יפה מאוד, והרגשנו

כוחות מוכרחים למצוא מקור ממנו יהיה ניתן להתמלא מחדש.

"מלבד האתגרים הטכניים, לא פעם ההורים עומדים בפני אתגר פנימי. הם שואלים את עצמם: למה?! למה דווקא לנו נתן ה' את ההתמודדות הזו? למה דווקא הילד הזה? ולמה בכלל יורדות נשמות כאלו לעולם, כאשר פעמים רבות הן גורמות ממש סבל לעצמן ולסביבה שלהן? מה התכלית של כל זה?!... "כשלומדים את המאמר במקורו, וכשעוקבים ומגלים איך הרבי נטל את תוכנו העמוק והוריד אותו לרובדים הפשוטים של חיי היום-יום, נפתח צוהר לעולם גבוה יותר. גם אם לא נצליח להבין עד הסוף 'למה', לכל הפחות אפשר להבין קצת את ה'מה'. יש משמעות ומטרה עמוקה לירידה של הנשמות הללו לעולם, והקב"ה שמח בהן וקשור אליהן בצורה מיוחדת."

"לפעמים גם זוכים לראות בגלוי את עומק הקשר של הילדים המיוחדים עם ה'", מוסיף הרב וולף בהתרגשות, "למרות שהיום-יום מתסכל על פי רוב, והם נראים לכאורה מנותקי קשר ביחס לכל עניין שהוא."

"אצל הבן שלי ראיתי את זה במו עיניי ביחס להנחת תפילין", הוא משתף ומסביר. "אנחנו כל כך רגילים לפעולה הזו של הנחת תפילין, עד שאנחנו לא מודעים לפעילות המוחית המורכבת שהיא מצריכה. עצם המעבר של יד ימין לאזור התפקוד של יד שמאל ("חציית 'קו האמצע' של הגוף"), הזיהוי הנכון של מיקום הראש שלנו מבלי "לראות" אותו בעיניים ("סכמת גוף"), ספירת מספר הרצועות על הזרוע ("מנייה"), "תכונן תנועה" נכונה של הצבת שבע כריכות על הזרוע – אצל ילדים מיוחדים כל אלו ועוד אינם מובנים כלל מאליהם.

"כל האתגרים שהזכרתי כאן מאפיינים את הבן שלי, ולכן לא חשבתי שהוא יהיה מסוגל להניח תפילין בכוחות עצמו, אבל הוא התעקש לנסות בכל זאת. כדי שיצליח להניח תפילין ביום הבר מצווה, הוא התחיל להתאמן על כך כחצי שנה קודם לכן. יום יום, לאחר שחזר מהמוסד בו למד, הוא היה מתאמן על הנחת התפילין. ראיתי אותו מתאמן ומזיע כל כך ואף על פי כן לא מצליח, וכבר כמעט התייאשתי. ניחא – חשבתי – אניח לו תפילין מדי יום בעצמי. אבל הוא התעקש שהוא מוכרח לעשות זאת בכוחות עצמו, ולבסוף הוא שבר את המגבלות הללו וב"ה הצליח.

"כשלעצמי ראיתי בכך את היוקר שלו לקיום מצווה, ועד כמה הוא היה מוכן להתאמן עבודה – מאמץ שרוב הקוראים לא יצליחו לדמיין. ההבנה הזו שיש להם קשר מיוחד במינו עם הקב"ה, אפילו יותר מילדים רגילים, מסייעת לצלוח גם את הקשיים והנסיונות של היום-יום."

הפסיכולוג מסופק, הרבי מאמין

"מקרה אחד – שהיה המקרה הקשה ביותר בכל הקריירה שלי – גם הוא הגיע אלי בתיווכו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
491-9250

נחום חננדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

By the Grace of G-d
22 Av, 5739
Brooklyn, N. Y.

Mr. R. Wilkes, Asst. Program Director/
Chairman, Region II Council For Mental Retardation
Coney Island Hospital
2601 Ocean Parkway, Brooklyn, N. Y. 11235

Greeting and Blessing:

This is in reply to your letter of Aug. 9, in which you ask for my views on "the care and education of Jewish retarded children," outlining some of the problems connected therewith and prevailing policies, etc.

I must, first of all, make one essential observation, namely, that while the above heading places all the retarded in one group, it would be a gross fallacy to come up with any rules to be applied to all of them as a group. For if any child requires an individual evaluation and approach in order to achieve the utmost in his, or her, development, how much more so in the case of the handicapped.

Since the above is so obvious, I assume that you have in mind the most general guidelines, with a wide range of flexibility allowing for the necessary individual approach in each case. All the more so, since, sad to say, our present society is poorly equipped in terms of manpower and financial resources to afford an adequate personal approach to each handicapped boy and girl. Even more regrettable is the fact that little attention (at any rate little in relation to the importance of the problem) is given to this situation, and consequently little is done to mobilize more adequate resources to deal with the problem.

Now, with regard to general guidelines, I would suggest the following:

(1) The social worker, or teacher, and anyone dealing with retarded individuals should start from the basic premise that the retardation is in each case only a temporary handicap, and that in due course in could certainly be improved, and even improved substantially. This approach should be taken regardless of the pronouncements or prognosis of specialists in the field. The reason for this approach is, first of all, that it is a precondition for greater success in dealing with the retarded. Besides, considering the enormous strides that have been made in medical science, human knowledge, methodology, and knowhow, there is no doubt that in this area, too, there will be far-reaching developments. Thus, the very confidence that such progress is in the realm of possibility will inspire greater enthusiasm in this work, and hopefully will also stimulate more intensive research.

(2) Just as the said approach is important from the viewpoint of the

לטעת בילדים ביטחון. מכתבו הראשון של הרבי לד"ר וילקס

התייחסה לילדים יהודיים דווקא. "למרבה הצער", כתב הרבי, "רווחת תפיסה מוטעית לפיה היות שמדובר בילדים הלוקים בפיגור, בעלי יכולות מוגבלות יותר, אזי אין "להעמיס" עליהם חינוך יהודי בנוסף ללימודים הכלליים, כדי לא להכביד עליהם יתר על המידה. לדעתי זו גישה מוטעית ומזיקה, במיוחד לאור האמור לעיל - בדבר הצורך להימנע מלהדגיש לילד את נכותו..."

"מאידך, אם הילד יהיה מעורב בחינוך ובפעילות יהודית - ולא סתם באופן כוללני וחיצוני, אלא באופן קבוע ומוחשי, כגון קיום מצוות מעשיות, מנהגים ומסורות - הדבר יעניק לו תחושת שייכות וחיבור, ועוגן איתן להיאחז בו, בין אם במודע ובין אם בתת-מודע. בסופו של דבר, אפילו תחושה לא מודעת של ביטחון פנימי תחלחל אל המודעות, במיוחד כאשר המחנך יתאמץ לטפח ולחזק תחושה זו."

לימים סיפר ד"ר וילקס על ההשפעה העצומה שהייתה למכתב. "ראשית, הוא עודד מאוד אותי ואת עמיתיי לעבודה. הוא הפיח בנו תקווה והבהיר לנו שאנחנו צועדים בדרך הנכונה. אבל בעיקר הוא תרם תרומה אדירה למהפכה שהתחוללה באותן שנים בדעת הקהל

בארצות הברית עד לתקופה המדוברת - לפני כחמישים שנה - ילדים הלוקים בפיגור היו שוהים במתקנים ממשלתיים מנוכרים, שהיו בדרך כלל רחוקים מביתם וקהילתם, ובמקרים רבים גם לא טופלו כראוי. אך באותם ימים נעשו מאמצים בניו יורק להקמת פנימיות קטנות וייעודיות בתחומי הקהילה, בהן הילדים יזכו לטיפול מסור וחס יותר באווירה ביתית, ואף יהיו קרובים יותר לבני משפחותיהם.

הנסיגות הממשלתיים לפעול בכיוון הזה חוללו באותה שעה סערה ציבורית. היו שרצו למנוע את מגורי הילדים החריגים בסמיכות אליהם, אחרים העלו חששות ששווי הבתים באזורים המדוברים ירד, ואפילו שייגרמו נזקים לסביבה על ידי החוסים בהם.

לד"ר וילקס, למרות שלא היה שומר מצוות, היה חשוב לשמוע את דעתה של סמכות תורנית בכירה, ולאחר לבטים הוא שיגר מכתב לרבי. היה זה בקיץ תשל"ט (1979), ולהפתעתו, תוך פחות משבוע הוא זכה לקבל מכתב תגובה ארוך במיוחד, שהיווה פתיח להתכתבות נרחבת שנמשכה לאורך יותר משנתיים.

מכתבו הרבי כותב שגם אם לא זו הייתה מטרת השאלה, הוא מוכרח לנצל את ההזדמנות ולהתוות קווים כלליים בנוגע לצורת החינוך והטיפול בילדים עם הצרכים המיוחדים, כאשר הקווים הללו יוכלו להיות תשתית להקמת המוסדות הקהילתיים והמוגנים יותר עבורם. בסוגריים נאמר כי האמת היא שהדברים נחוצים וחשובים גם לחינוך הכללי, ולא רק בנוגע לילדים מיוחדים... הרבי מנה שש נקודות יסוד חשובות - "עשה" ו"לא תעשה" - בגישה כלפי הילדים הללו, לא לפני שהדגיש כי כל ילד צריך להיות נידון לגופו, ומשך אחת הטעויות הנפוצות בתחום היא הכללה של כל הילדים הללו כקבוצה אחת. בין העיקרים הכלליים שהרבי הציג, הוא הדגיש במיוחד כי "על העובד הסוציאלי או המורה, וכן כל מי שעוסק עם ילדים אלו, לצאת מהנחת היסוד שהמצב הנוכחי הינו, בכל אחד מהמקרים, נכות ארעית בלבד, ושכמשך הזמן בוודאי ייתכנו שיפורים, ואף משמעותיים למדי... בעצם הביטחון שהתקדמות שכזו היא בגדר האפשרי, הדבר ישרה התלהבות רבה יותר בעבודה זו, ויש לקוות שגם יעורר מחקר אינטנסיבי יותר..."

"חשוב לעודד את החניכים עצמם - הן באופן מילולי עמם והן באופן ההדרכה איתם - שיחוש בטוחים כי אין הם, חלילה, "מקרים", ובוודאי שלא מקרים אומללים או חסרי תקווה, אלא שהקושי שלהם הינו, כנ"ל, ארעי בלבד, וכי במאמץ משותף של המחנך ושל החניך, ניתן לזרז ולהעצים את השיפור המיוחל."

הרבי סייג מיד ש"צרכים להיזהר שלא לעורר ציפיות מוגזמות על ידי הבטחות חסרות-בסיס... עם זאת, ברור שניתן למצוא דרך להימנע מטיפוח תקוות שווא, ויחד עם זאת להעניק עידוד שקול."

מכתבו המאלף הציב הרבי יסוד ועוד יסוד והסביר את תוכנם, כאשר הנקודה השישית

ובדעת המומחים.

"בפגישה של המועצה המחוזית של ברוקלין ללוקים בפיגור שכלי, הודעת לנכחים שקיבלתי חוות דעת מפורטת בסוגייה מהרבי מלובביץ', ומנהלי האגפים ביקשו לדעת במה מדובר. הצגתי את מכתבו של הרבי בפני הפדרציה היהודית של ניו יורק כדי לקבל מהם סיוע להקמת המוסדות, ובזכותו אושרו כל התקציבים תוך יממה אחת בלבד! בהמשך, מערכת 'צ'ואיש פרס', עיתון יהודי נפוץ ביותר, ביקשה ממני לפרסם את המכתב שקיבלתי".

ד"ר וילקס וחבריו המשיכו לפעול במרץ בהתאם להדרכותיו של הרבי. כשנה לאחר תחילת ההתכתבות נשלחה אל הרבי הזמנת כבוד לוועידה בחסות פדרציית הפילנתרופיות היהודיות בנושא "מענה לנושאי יצרכי יהודים הלוקים בפיגור", והרבי שיגר מכתב מיוחד לכל המשתתפים. בדו"ח נלהב ששלח ד"ר וילקס לרבי בתום הוועידה, הוא מתאר כיצד עותקים ממכתבו של הרבי לוועידה ומהמכתב עם קווי היסוד לטיפול בילדים מיוחדים יהודיים חולקו לכל אחד מהמשתתפים, וכולם נענו בהתלהבות לקריאתו של הרבי וגם החליטו להניח דגש מיוחד על שמירת התורה והמצוות במוסדות שיוקמו, ועל הדגשת החינוך היהודי אצל הילדים.

"הייתה שאלה שהועלתה על ידי אחת האימהות", כותב ד"ר וילקס לרבי באחד ממכתביו, "שגרמה לנו לעצור ולהרהר באשר למהות קיומנו: אם עיקר תכלית הקיום הוא כדי לקיים את מצוות ה', ואם ישנו יהודי שאינו מסוגל מילדותו למלא אף לא אחת ממצוות אלו בגלל מוגבלויות פיזיות או שכליות קשות - מהי, אם כן, תכלית (או משמעות) קיומו? אודה מאד אם תוכל להשיב לשאלה זו".

תשובתו של הרבי לרופא לא איחרה לבוא. הרבי מקדים ומסביר כי לא ייתכן שכל יהודי יקיים את כל תרי"ג המצוות, שהרי בחלקן נצטוו רק כהנים, למשל, אבל עם ישראל הוא גוף אחד, וכל אחד תורם את חלקו למאמץ המשותף (מקור הדברים הוא בכתבי האריז"ל ובאגרת הקודש שבספר התניא, סימן כט).

הרבי הוסיף לכך דוגמה מההרמוניה של האנושות כולה: "כל אחד צריך לתרום לשגשוג

גם אם לא נצליח
להבין עד הסוף 'למה',
לכל הפחות אפשר
להבין קצת את ה'מה'.
יש משמעות ומטרה
עמוקה לידידה של
הנשמות הללו לעולם,
והקב"ה שמח בהן
וקשור אליהן בצורה
מיוחדת

המשותף, אף על פי שמן ההכרח שכל אחד מוגבל בכוחות שלו, בין אם הוא איכר פשוט שמייצר מזון או מדען או מציאי של מכונות חקלאיות, וכדומה. אדם שמצטיין בשטח הפרטי של המאמץ שלו, עשוי להיות מוגבל, או חסר תועלת, בשטח אחר. מי מוסמך להגיד מי חשוב יותר, איזה אדם תורם תרומה גדולה יותר? רק שיתוף פעולה הרמוני וניצול של כל המשאבים האנושיים תורמים לשלמות המרבית של החברה... כל מה שצריך להיאמר - כפי שרבותינו אכן הדגישו - הוא שהקב"ה אינו דורש מאף אדם שום דבר שמעבר לכוחות הטבעיים של אותו אדם. אדם לא אמור לשאול מדוע הקב"ה חנן אדם אחד בכוחות גדולים יותר מאלה של אדם אחר".

ימי העיון בתנ"ך

קוץ תשפ"ו

ימים ראשון-חמישי, כ"ז תמוז - ב' אב | 12-16.7

גם השנה ימי העיון יתקיימו בארבע תוכניות שונות:
תוכנית פרונטלית באלון שבות, שידורים חיים, תוכנית מקוונת ויום סיורים

תוכנית סיורים
ב' אב, 16.7

תוכנית ערב
מקוונת וייחודית

שידורים חיים מהשיעורים
באלון שבות

שיעורים פרונטליים
באלון שבות

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה ולצפייה בתוכנית המלאה היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

ניתן להקדיש שיעורים לכבוד/לזכר יקירכם

חיסרון שהוא יתרון. חודש אב תשל"ו. הרבי נושא דברים בפני משלחת נכי צה"ל שביקרה בבית מדרשו, אותם כינה "מצויינים"

אלי אישה קשת יום מהקהילה, שכבר סייעתי לה מספר פעמים, ותינתה בפניי שתכף מגיע מועד בר המצווה של בנה השלישי ואין לה כסף לקנות לו זוג תפילין מהודרות. לא יכולתי לעזור לה באותו רגע, אמרתי לה שאני רושם לעצמי את הבקשה, ואני מקווה שה' יעזור בקרוב. לא ידעתי כמה קרוב. כשעה אחרי שיצאה האישה נכנס אלי האברך ששוחח איתך, ושאל אם אני מכיר משפחה שזקוקה לתרומה עבור תפילין! מיד קראתי לאישה חזרה ונתתי לה את הסכום כולו...
 "קרני אור כאלו", אומר הרב וולף, "שזוכים לדאות מעת לעת, מעודדים ומחזקים את האמונה שבאמת לנשמות שזכינו לגדל יש תכלית ומשמעות עמוקה הנסתר מאיתנו, ואנחנו צריכים להתמסר בשמחה לשליחות שה' הטיל עלינו".

לא לשכוח על הסביבה

בקריאת מכלול המכתבים והסיפורים שבספר, עולה זווית נוספת על גישתו של הרבי בנוגע לתפקיד הנדרש מהורים לילדים מיוחדים. "פעמים רבות ההורים מתמסרים מאוד לטיפול בילד החרגי שלהם, עד שהם שוכחים על העולם סביבם. עודף תשומת הלב לילד המיוחד עלול לבוא על חשבון ניהול החיים התקינים והיחס לשאר הילדים בבית", מעיר הרב וולף ומציין מספר דוגמאות בהן הרבי עצמו לא רק עודד ובירך, אלא גם ראה לנכון להעמיד הורים מסוימים על מקומם והנחה אותם להחזיר את חייהם למסלולם על אף הטיפול בילד המיוחד.

אחד הסיפורים המרגשים בספר הוא של הגב' חנה שרפשטיין. בתה בת השנה וחצי אובחנה כלוקה באוטיות, כאשר באותה תקופה - לפני כשישים שנה - מדע הרפואה ועולם הטיפול עדיין לא ידעו להתמודד כהוגן עם ילדים כאלו. היא התקבלה אצל הרבי עם בתה. הרבי הניח בפני הילדה הקטנה נייר

מה שמונע ממנו להניח תפילין ישירות על ידו שחיכתה לכך שלוש עשרה שנה... זה כמובן נגע לליבם של היהודים במסדרון, ורבים הניחו את התפילין החדשות שלו.

"משכך, הצעתי לאותו ידד: אולי תיתן את הכסף שיעדת לקניית זוג תפילין חדש עבור בנך, למשפחה חסרת אמצעים שתשתמש בו עבור תפילין לבנם. הוא קיבל את הצעתי, ובכך הסתיימה השיחה.

"לאחר שעות ספורות קיבלתי שיחת טלפון מרבה של קהילת חב"ד בה מתגורר כיום אותו אברך. הרב היה נשמע מרוגש. 'לא תאמין למה שאספר לך כעת', אמר לי. 'היום הגיעה

תפילין במתנה

"אנחנו לא מוסמכים לומר על אף ילד יהודי שנשמתו לא ירדה לעולם כדי לקיים מצוות", מבהיר הרב וולף, "ועם זאת, ברור לנו שהתכלית של הנשמה הזו אינה שגרתית והשליחות שלה בעולם נעלמת מאתנו".

"שמע סיפור של השגחה פרטית בנושא הזה. יום אחד התקשר אלי ידד שיצא בעבר עם משפחתו לשליחות להפצת היהדות בחו"ל, אבל נעצר שנים אחדות חזר עם משפחתו לארץ בגלל שבאותה מדינה לא היו אמצעים מתאימים לטיפול בילד המיוחד שלהם. בשונה מהמצב בארץ ובארצות הברית וכדומה, בעידן הנוכחי עדיין ישנן מדינות מסוימות בהן אין כל תשתית ממשלתית המספקת מענה לילדים כאלה. לענייננו, הוא שיתף אותי בלבטים שלו: בנו לוקה באוטיות קשה, והיכולת התפקודית שלו נמוכה מאוד. הוא לא מסוגל להניח תפילין בשום צורה. יום הבר מצווה מתקרב, הילד נמצא במוסד מיוחד, ושם אין מי שישקיע את הזמן הדרוש למשימה מורכבת כזו. האב התקשה לעכל את העובדה שהבן שלו - ילד יהודי, בן למשפחה חסידית - לא יניח תפילין בכל יום. הלא חלומם של כל אבא הוא לרכוש תפילין מהודרות לבן שלו, אבל הוא מתלבט האם אכן יש טעם להוציא סכום כסף נכבד לרכישת תפילין בשעה שכנראה הן לא יבואו לשימוש..."

"אמרתי לו: אני מבין אותך, אבל תרשה לי לשתף אותך בסיפור שקרה עם אחד הבנים שלי. כשהוא חגג בר מצווה, במהלך הריקודים הוא טיפס על 'פירמידה' אנושית שעשו חברי הכיתה שלו, ונפל ארצה מרומי הפירמידה. לצערנו, בעיצומה של חגיגת הבר מצווה, הוא שבר את היד עליה הוא אמר להניח תפילין. הוא פונה למרכז רפואי סמוך, נותח בידו, והשחילו בורעו קיבועי ברזל... למחרת בבוקר הסתובבתי במחלקה עם התפילין החדשות שלו, וביקשתי מהעובדים והשבים להניח תפילין במקום הבן שלי שיש לו היום בר מצווה אבל ידו מגובסת כולה עד הכתף,

הרבה מכוח האמונה הזו, נבע בעקבות הקשר שלי עם הרבי, אותו ביקרתי לעתים קרובות".

"השם והכותרת של כל דבר מעידים על המהות והתוכן שלו", אומר הרב וולף. "כך זה בתורה וכך גם בעולם הגשמי. על הגישה הישנה והגרועה ביחס אל הילדים האלו נוכל ללמוד מכך שבמדינות ברית המועצות לשעבר נקראות הלקויות השונות בכינוי 'דפקטולוגיה', מתאר הרב וולף, בעודו מציג קטע נוסף משיחה של הרבי המופיעה בספר, המתייחס לכינוי הנפוץ כיום בעולם: "ילדים מיוחדים".

בשיחה המדוברת, משנת תשמ"ח (1988), הרבי מסביר את מעלת ה'בירור' והתיקון של לשונות אומות העולם, על יסוד הלשון השגורה בדברי חז"ל "מנא הא מילתא דאמרי אינשי", דהיינו שגם מה "דאמרי אינשי" שורשו ומקורו בתורה ובלשון הקודש. בתוך דבריו ציין הרבי: "בשנים האחרונות מצינו גם אצל אומות העולם, שקוראים לילדים שמוגבלים ביכולתם כו', ילדים שחסר אצלם בהתפתחות הכוחות רחמנא ליצלן - 'ילדים מיוחדים', שם המבטא מעלה יתרה. ואף שכינוי זה הוא, בפשטות, מפני הכבוד - מכל מקום הרי זה מורה גם על הכוחות המיוחדים שלהם למעלותא".

ככל שמתקרבים לימות המשיח ולגאולה העתידה, אמר הרבי, בה יתגלה בכל פרט במציאות ובעולם שורשו האמיתי כפי שהוא בתורה, גם שפתם של אומות העולם מתעלה ומזדככת, ואפילו בה ניתן למצוא את ההכרה בכך שילדים 'מיוחדים' אכן ניחנו בכוחות מיוחדים.

תפילתנו לרפואתם של כל הילדים המיוחדים ולהצלחת הוריהם ובני משפחתם בטיפול בהם ובחיייהם בכלל, ושבמהרה נזכה לראות בהתגשמות דברי הצמח צדק בסיום מאמרו: "לעתיד לבוא יתקנו הפגמים בשלימות, ניצוח המלחמה, ואז יהיו הם שמחים בחדוות השכינה ביתר שאת ויתר עז". ■

ועפרון שהוציא ממגירת שולחנו, וכשזו התחילה לשרבט על הנייר הרבי אמר לאמא בפנים מאירות: "זה נפלא, אני לא יודע למה עושים ממנה 'סיפור' שלם..."

הרבי הורה לה להתייחס לילדה כאל ילדה רגילה לחלוטין, וזה יהיה המפתח להצלחתה. ואכן, אט אט הילדה התפתחה והצלילה להיות עצמאית במובנים רבים.

כעבור זמן, בהזדמנות מסוימת הגיעה חנה עם בתה לבדיקה אצל פסיכיאטר בכיר ביותר, ובסיומה אמר הלה לאם המסורה: "הילדה הזו לעולם לא תוכל להיות חיים עצמאיים. עשי לעצמך טובה ומצאי לה מקום מגורים. שכחי מכך שהיא נולדה!..."

מאז שמעה את המילים הדוקרות הללו, ימים קשים עברו על חנה. ליתר דיוק: לילות קשים, ללא שינה. כעבור זמן זכתה להגיע אל הרבי פעם נוספת, וכשנכנסה לחדרו פרצה בבכי נורא למשך דקות ארוכות. "ניסיתי לעצור את עצמי ולא הצלחתי", משחזרת חנה בתיעוד המופיע בספר, "גערתי בעצמי שאסור לי לבזוז את זמנו היקר של הרבי על התפרצות רגשית. לבסוף, בקושי רב, הצלחתי להתאושש ותיארת באוזני הרבי את דברי הפסיכיאטר ופרטי המצב של בתי. הרבי הקשיב בתשומת לב, הגהן כראשו כשהוא שקוע בדבריי, וכשסיימתי הרבי שאל אותי בטון רך: ספרי לי על ילדייך האחרים. הם מסתדרים במסודות הלימוד? יש להם חברים?..."

"כך, בעדינות ובחכמה, הרבי הצליח להחזיר אותי אל הקרקע ולהזכיר לי שה' העניק לי עוד ארבעה ילדים ועלי להיות אמא גם עבורם. מאז למדתי למצוא את האיזון הנדרש ולשלב בין הדאגה לילדה המיוחדת לצד זכירת התמונה המלאה".

סיפור דומה מספרת מרים סברדלוב, אם לילד מיוחד, ששאלה את הרבי אם לעזוב את עבודתה החינוכית בבית הספר המקומי בניו הייבן, קונטיקט, כדי להתמסר אך ורק בטיפול בבנה. כשהמזכיר מסר לה את תשובת הרבי, היא לא האמינה. הרבי ענה שלא רק שאין לה לעזוב את ההוראה, אלא שעליה גם לחפש תחומי פעילות נוספים... "אתה בטוח שזה המענה למכתב שלי?", היא וידאה אצל המזכיר. המזכיר הבהיר שאכן כן, והיא צייתה להוראתו של הרבי בקבלת עול. רק כעבור זמן היא הבינה כמה היה זה קריטי עבורה ועבור בריאותה, לפנות זמן וכוחות נפש גם לשאר תחומי החיים.

שינוי הכינויים – הכנה לגאולה

"אנחנו כעת באים מחג השבועות שחל ביום ו' סיון, היום בו משה רבנו הונח בתיבה ביאור. כזכור", אומר הרב וולף בחיך, "משה רבנו נולד לפני הזמן... חז"ל אומרים שתאריך לידתו ז' אדר היה בתחילת החדש השביעי להריץ, ושלושה חדשים לאחר מכן, בו' סיון, הגיע הזמן שאימו יוכבד לא יכלה כבר לטפל בו מאימת המצרים - ו'תצפנהו שלושה ירחים, ולא יכלה עוד הצפינו". הנטייה הטבעית במצב כזה היא לנסות ולהתאמץ מעבר לגבולות היכולת, מבלי שזו באמת יועיל. יוכבד, אימו של משה, מלמדת אותנו שיעור לחיים. היא לקחה את משה, הניחה אותו בתיבה בתוך הסוף על שפת היאור ו'מיגנה' אותה בחמר ובזפת, כי זה היה המירב שהיה בידה לעשות, למרות שברך הטבע הוא לא יכול לשרוד שם זמן רב ללא מזון ומים.

"מהסיפור הזה בתורה אנחנו לומדים איך הורה צריך לנהוג במצבים כאלו. ה' אומר "איני מבקש אלא לפי כוחך", ואנחנו אמורים לעשות את המוטל עלינו, אבל לא 'לטפס לשמים' מעבר ליכולת. צריך להימנע ממצב שההתמסרות תערער את החיים התקינים של המשפחה כולה". השינוי בדרך ההסתכלות על הילדים המיוחדים - לראות את הנשמה שבהם המבקשת את הקשר עם בוראה, וכמו כן לראות את הפגם שבהם כזמני, וכי במאמץ מתמיד ניתן לשפר את מצבם בצורה משמעותית - חלחל עם השנים לתודעת הציבור והפך לנחלת הכלל, כמו שעולה מדבריו של פרופסור פוירשטיין: "עד לשנת תש"מ (1980) העדינות שלי כבר התקבלו בכל מקום. היו לי אז כבר שלושה ספרים שהתפרסמו, והזדמנותי לעתים קרובות להרצות באוניברסיטאות. מוניתי כפרופסור אורח באוניברסיטת ייל, ובמקביל המשכתי לפתח שיטות וגישות אימון חדשות המוכיחות שאפשר ליצור סינפסות (חיבורי תאי-עצב) חדשות בתוך המוח, חיבורים עצביים שלא היו קיימים קודם לכן, וכך לסייע לילדים אפילו במצבים הקשים ביותר.

ערב פתוח

במזלג מצינולין

בואי להשתתף בלימוד, לפגוש את הצוות, להרגיש את המקום

20:30 הרב אמחיה אבן ישראל

19:30 הרב שניאור אשכנזי

18:30 שולי אביטבול

לימודי תואר ראשון B.Ed ותעודת הוראה

כפר סטודנטיות

מדרשת שילוב בנות שירות

מדרשה מלאה

יום רביעי י"ח סיוון

להרשמה <

מדרשת מעיינותיך יפו 51 ירושלים
לפרטים נוספים צרי קשר < 054-9210131

למצוא את הדרך במדבר

כשבני הזוג חיים באותו בית אבל בקומות שונות של הנפש: מפת הדרכים לפריצת המחסומים שבין השכל ללב, ולמציאת המיקוד הזוגי גם בתוך המדבר של השגרה הטכנית.

עוצרים להרים את הראש מעל הוויכוח ולזכור: מה אנחנו בונים כאן? האם אנחנו פה רק כדי לנהל מערכת? או כדי לבנות משהו שגדול משנינו? "פעם ידענו את זה", נאנחה נועה. "לא איבדתם את זה, רק הפסקתם להסתכל לשם".

"ומה החסימה השלישית?" שאלה נועה. "החסימה השלישית היא בין הרגש למעשה".

"זו הבעיה שלי, אני באמת אוהב אותה. אבל אין לי כוח לבטא את זה".

"אני יודעת שהוא אוהב אותי. אבל כבר חודשים הוא לא יזם שום דבר. לא מילה טובה. לא מחווה. לא עזרה בלי שביקשתי", אמרה נועה בעצב.

"זו אולי החסימה הכי שכיחה בזוגיות, הלב מלא. אבל הגוף לא מצטרף".

"אז מה עושים?" שאל רן.

"מכניסים את האהבה לידיים. זה אומר שכשהלב מרגיש, המעשה צריך ללכת בעקבותיו; מחמאה. עזרה בבית. כוס תה. יד על הכתף. לייזום שיחה. לקנות פרחים. לא כי מתחשק, אלא כי הרגש צריך גוף. בדיוק. לא לחכות לחשק - להוביל אותו".

אני רוצה לתת לכם עוד תמונה, אמרתי. "יש שני כוחות שצריכים לפעול בתוך כל זוג. כוח התכלית. החזון. הקול שאומר: אנחנו פה כדי לבנות בית של חסד. כדי לגדול. כדי ליצור משהו קדוש בינינו, וכוח החיבור. החום. המילים הטובות. המגע. השלום.

בלי התכלית, שוכחים לאן הולכים.

ובלי החיבור, שוכחים איך מרגישים בדרך. הפגישה הסתיימה. הם קמו ללכת. ליד הדלת, נועה עצרה.

"אז מיקוד זוגי, זה בעצם להביא את כל החלקים שלי לאותו רגע איתו." אמרה נועה. "נכון, כשהראש, הלב והמעשים באותו מקום, אז את כבר לא שורדת את הזוגיות אלא נוכחת בה".

רן הושיט לה את היד בלי לחשוב. והיא לקחה אותה.

לפעמים זה מתחיל כך.

לא בפתרון גדול. לא בשינוי דרמטי.

רק בהחלטה לצאת יחד מהמדבר.

כל הפרטים שוונו למען שמירת הפרטיות

כדי לחזור להיות זוג;

החסימה הראשונה היא בין השכל ללב.

"אני יודע שאני אוהב אותה", רן אמר מייד.

"כאילו... ברור לי שהיא אישה מדהימה. אני

מעריך אותה. אני יודע כמה היא עושה. אבל

לפעמים אני פשוט לא מרגיש כלום.

"זו חסימה מאוד נפוצה", אמרתי. "השכל

יודע. אבל הלב אטום".

"אז מה עושים?" הוא שאל.

"צריך ליצור צימאון. להפסיק להסתפק בידיעה היבשה. לא להניח שכבר גיליתם הכול זה על זה. להתחיל לחפש מחדש את הפנימיות".

"תני לי דוגמה", רן ביקש.

"כשהיא מספרת לך איך עבר היום שלה,

אמרתי, "אל תשמע רק את העובדות. אל

תשמע רק 'היה לי קשה בעבודה'. תחפש מה

עובר עליה באמת. איפה היא שמחה? איפה

היא עייפה? איפה היא צמאה? שתראה אותה.

וכשאת רואה אותו שותק, אל תניחי מייד

שהוא התרחק. נסי לשאול את עצמך: מה הוא

מרגיש שהוא לא מצליח לומר?

"זה נקרא לייצר צימאון, להבין שיש בכך

הזוג אור שעוד לא גילית".

"ומה החסימה השנייה?" נועה שאלה.

"החסימה השנייה היא בין הרצון הגבוה לשכל.

לפעמים, אמרתי, "השכל שלכם עסוק כל

כך בשאלה מי צודק, מי תרם יותר, מי עובד

קשה יותר, איך מסתדרים כלכלית, שהוא

שוכח לשאול שאלה אחת פשוטה:

למה אנחנו בכלל ביחד?

תגידו, כשאתם באמצע ויכוח על כסף, על

מה אתם באמת נלחמים?"

"על כסף", רן אמר מייד.

"לא. אתם נלחמים על משמעות. אתם

שוכחים את התכלית. אתם נשאבים לפרטים.

מי שילם. מי שכח. מי צודק. אבל לרגע לא

הם נכנסו לחדר כמעט בלי להביט זה בזה. לא הייתה דרמה גדולה, לא צעקות ואפילו לא האשמות חריפות. רק עייפות.

עייפות של זוגות שכבר לא רבים באמת, כי גם בשביל לריב צריך להרגיש שיש עוד על מה להילחם.

"אז למה באתם לכאן?"

רן משך בכתפיו. "לא יודע. הכול בסדר,

כביכול. אנחנו מתפקדים. בית, ילדים,

עבודה. עושים מה שצריך".

נועה ישבה זקופה לידו. "וזה בדיוק הבעיה,

אמרה בשקט. "אנחנו עושים מה שצריך. רק

שכבר מזמן אנחנו לא באמת ביחד."

"כשאת אומרת 'לא ביחד', שאלתי אותה,

"למה את מתכוונת?"

"אנחנו גרים באותו בית", היא אמרה.

"מדברים על קניות, על הילדים, על כסף.

מתאמים מי אוסף ומי מחזיר. אבל אני לא

מרגישה שהוא איתי."

רן נאנח. "ומה אני אמור לעשות? אני מגיע הביתה גמור. הראש שלי מתפוצץ. כל מה שאני רוצה זה קצת שקט. ואז היא רוצה לדבר, להתחבר, לשבת. ואני פשוט... אין לי."

"אתם יודעים איך קוראים למקום הזה שבו

אתם נמצאים?"

"איך?" שאלו שניהם יחד.

"מדבר". עניתי.

"זה בהחלט מרגיש ככה". הוסיפה נועה.

"מדבר", המשכתי, "הוא מקום שאין בו

צמיחה טבעית. מקום יבש. מקום שבו החיים

לא באמת מתפתחים מעצמם. וזה בדיוק מה

שקורה להרבה זוגות. לא כי אין אהבה. לא

כי משהו נשבר. אלא כי כל אחד חי בתוך

רצון אחר."

"אתה חוזר הביתה, והרצון שלך מבקש

מנוחה. שקט. הקלה."

"ואת, באותו רגע ממש, מבקשת קרבה.

שיחה. להרגיש שאתם עדיין אתם."

"ומעל שניכם", אמרתי, "יש גם שכל. והוא

אומר: צריך לשלם משכנתא. צריך לחסוך.

צריך לנהל את הבית. אבל כשהרצונות האלה

לא מחוברים לרצון אחד גבוה שמאחד את

הכול, כל חלק בנפש מושך לכיוון אחר."

"מה זה אומר?" נועה שאלה.

"זה אומר שאתם ביחד, אבל כל אחד חי

בקומה אחרת. הגוף במקום אחד. הלב והשכל

במקומות אחרים. ואז נוצרת תחושת פיזור.

אתם קרובים פיזית, אבל רחוקים מבפנים.

יש שלוש חסימות עיקריות שצריך לעבור

ניתן לעקוב אחר הטורים בערוץ הוואטסאפ של חנה דיין

מה היה סוד כוחו של הרב חנן פורת זצ"ל

איתי אסמן

שעה הלך לישון בשעות הלילה המאוחרות ויחד עם זאת הוא לא היה מוותר על המניין ועל הלימוד הקבוע שלו. הוא שחה בגמרא בצורה בלתי רגילה. מסופר שהרב אברהם שפירא זצ"ל אמר לו פעם: "איזה מזל שהלכת לפוליטיקה, אחרת היו בוחרים בך לראש ישיבה במקומי". הוא היה עילוי עוד בימיו בישיבת מרכז הרב תחת הנהגת הרצי"ה קוק.

איתי: זכית להיות העוזר הפרלמנטרי שלו בשנים 1991-1992, תקופה פוליטית מורכבת מאוד. איך זה נראה מהזווית הכי קרובה שיש?

ישראל זעירא: הייתי צמוד אליו יום ולילה. ראיתי אותו אוכל, ישן, מנהל משא ומתן, ומעולם לא ראיתי אותו מתרגז. ראיתי אותו סופג ביוזונות קשים, גם מאנשים בתוך הסיעה שלו, והוא פשוט שתק. כשהייתי אומר לו: "חנן, מה עם הכבוד הלאומי שלך?", הוא היה מבהיר שהוא מוכן לבלוע כל ביוזון למען ארץ ישראל, תורת ישראל ועם ישראל. הוא היה חף מנגיעות אישיות בצורה קיצונית. ביום שהתקיימו הבחירות הפנימיות במרכז המפלגה, כשכל הפוליטיקאים עמדו בכניסה ולחצו ידיים כדי לקושש קולות, חנן סירב להגיע. הוא העדיף להישאר במשכן הכנסת כדי להילחם על העברת חוק יום ירושלים, שהוא חוק רשמי עד היום.

איתי: לקראת סיום, אם הנוער של החמ"ד והציבור הרחב צריכים לקחת נקודה אחת מרכזית מדמותו של חנן פורת לחייהם - מהי?

ישראל זעירא: הנקודה המרכזית היא שכל מסירות הנפש שלנו למען הכלל האדם הארץ חייבת לנבוע מתוך התורה. אי אפשר להפריד בין השניים. הרב חנן זצ"ל הוכיח שאפשר להיות דמות של בן תורה מושלם, קדוש ומדקדק במצוות, ובו זמנית להיות איש מעשה שמוביל מהלכים היסטוריים. וצריך לדעת שכל האידיאליזם הקדוש שלו נבע מתוך שקידה בתורה ויראת שמיים, זה היה המנוע הפנימי שלו. את כל הסיפורים והעדויות על הפן הזה באישיותו, על צדקותו וענותנותו ולא רק על פועלו ההתיישבותי, עודד מזרחי ליקט וערך בספר "רצייתי להיות טוב" שיצא בהוצאת 'ראש יהודי'. זהו שיעור עצום לדור הנוכחי שיצא לדרך בעקבות דמות השנה שלו.

האם ניתן להיות קדוש בפוליטיקה ובחיים? צילום: חגי הוברמן

החלטת מינהל החמ"ד לבחור ברב חנן פורת זצ"ל כדמות השנה מובילה רבים לחזור אל פועלו הציבורי המוכר כמקים גוש עציון ומראשי מפעל ההתיישבות. אך מאחורי המנהיג הפוליטי וההתיישבותי הסתתרה דמות רוחנית יוצאת דופן, כזו שמעטים זכו להכיר מקרוב. כדי לשפוך אור על פניו הפנימיות של הרב חנן פורת זצ"ל, שוחחתי עם ישראל זעירא, יו"ר ארגון "ראש יהודי", ששימש בתחילת שנות ה-90 כעוזרו הפרלמנטרי הצמוד של הרב פורת בכנסת.

איתי: ישראל, נפתח בהחלטה של החמ"ד. הציבור הרחב מכיר את הרב חנן בעיקר דרך הנוכחות הציבורית שלו, כמי שהוביל את החזרה לכפר עציון אחרי מלחמת ששת הימים וכאחד ממקימי גוש אמונים ואלון מורה. מה עלולים לפספס בזיכרון הציבורי שלו?

ישראל זעירא: הציבור, ובייחוד הנוער של היום, נוטה לראות ברב חנן דמות היסטורית של מתנחל, קיבוצניק מסור, בלי זקן, עם ג'ינס וסנדלים. אבל הרב חנן היה קודם כל איש קדוש. הוא היה פרק י"ט של ספר "מסילת ישרים" (מידת החסידות) מהלך על שתיים. אדם שתיקן את כל מידותיו, שכולו היה עבודת השם וביטול עצמי מוחלט לכלל ישראל. תפילת מנחה רגילה שלו ביום חול נראתה כמו תפילת יום כיפור. הוא הסתובב קבוע עם שלושה ספרים בתיק: תנ"ך, ספר "אורות" של הרב קוק, ו"מסילת ישרים" עם ההערות האישיות שלו. הוא ידע את כל התנ"ך בעל פה, ובזמנו, בעידן שלפני הסופטייפי, הוא היה מקליט את עצמו מקריא תנ"ך ומאזין לזה בנסיעות באוטו.

איתי: תיארת פה דמות של תלמיד חכם עצום, אבל הוא פעל בלב העשייה הפוליטית והפרלמנטרית הסוערת ביותר. איך השתלבו שני העולמות האלה?

ישראל זעירא: המעבר שלו מקודש לחול ומחול לקודש היה מדהים. הרב חנן היה יכול לצאת מפגישה סוערת ומתוחה עם ראש הממשלה יצחק שמיר, או מוויכוח פוליטי נוקב בכנסת, ודקה לאחר מכן להיכנס לישיבת "בית אורות", "עטרת כהנים" או מכון מאיר, ולהעביר שיעור מעמיק בכתבי הראי"ה קוק ברמה הגבוהה ביותר.

הוא היה קם כל בוקר לתפילת ותיקין ולומד שעה גמרא, או לא משנה באיזה

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ
של טיפ יומי לקירוב
נא לשלוח הודעה ל-052-566-5005

גם אתם יכולים להפיץ תורה!
להצטרפות לצעירי ראש יהודי
052-300-3900

מכירים בעלות תשובה או בדרך?
פנו אותן למדרשת שושנת אביב
בתל אביב. יעל 053-367-3434

הספר "רצייתי להיות טוב" לקט סיפורים מאלפים על חנן פורת זצ"ל

הנחה למוסדות לכמות רק 50 ₪ לספר

חניות דרך דברי שיר

להזמנות:
02-6791122
052-5665005
www.roschy.org

בשעה טובה יצאה לאור מהדורת כיס לספר "אורות התשובה" המבואר מחיר עלות למוסדות

רק 15 ₪ לספרון

* למזמינים 25 יח' ומעלה ** המחיר לא כולל משלוח

חניות דרך דברי שיר

להזמנות:
02-6791122
052-5665005
www.roschy.org

עם סגולה

לחסוך לתינוק בכי של חצי שעה - ביג דיל... בשביל זה אנחנו צריכים לחכות כאן עכשיו? < מצווה קטנה מלפני שמונים שנה לא הולכת לאיבוד, ככה נראה דין אמת

ביאור, ו"מידה כנגד מידה" - התעכבו ישראל עד שחזרה אל המחנה בריאה וטהורה וצמצמו למינימום את זמן הצרעת שלה.

אם נשוב 81 שנים אחורה, אל אותם רגעים דרמטיים בהם משה נמצא בתיבה ואחותו ניצבת מרחוק "לדעה מה ייעשה לו", נגלה את העומק בהקבלה שבין התעכבותה של מרים להתעכבות עם ישראל עבורה - מידה כנגד מידה:

מרים הייתה יכולה להתרחק בשביל שלא לחזות כמו עיניה במה שעלול לקרות לאחיה הקטן, אבל היא רצתה להיות אתו, עם כל הקושי. אם אחיה מוטל ביאור - גם היא שם. וכשהתיבה שלו מיטלטלת בין גלי היאור, גם ליבה מיטלטל עמה. היא קיימה בעצמה את הצו "להיות נושא בעול עם חברו".

כעבור זמן הגיעה בתיה בת פרעה, ובמהלך הדברים, כזכור, היא פסקה: "מילדי העברים זה". הילד רוצה חלב ישראל... מי שגילתה תושייה ומיהרה להיחלץ לעזרתו של אותו ילד, הייתה מרים. היא מיהרה לעבר בתיה והציעה לקרוא "אישה מינקת מן העבריות". בתיה נתנה לה את ברכת הדרך וכעבור זמן קצר שבה יוכבד והחזיקה את בנה הקטן נרגשת...

תחשבו רגע על תפקידה של מרים בעלילה: לאחר שבתיה הכירה בכך שהילד הוא מילדי העברים, סביר שבמוקדם או במאוחר הייתה משיגה בעצמה "מינקת מן העבריות". רק מה, עד שהדבר היה קורה היה עובר משך זמן מסוים של ניסיונות להניק אותו בכל זאת מהמצריות, דבר שהיה מסב לו צער לזמן מה. גם מציאתה של מינקת עבריייה היה, סביר להניח, אורך קצת יותר זמן משארך בפועל בזכותה של מרים.

זו הנקודה כאן: כיוון שמרים חסכה למשה בשעתו צער למשך שעה קלה, הנה כעבור 81 שנה התעכב מסע עם ישראל כולו למשך שבוע - במטרה לקצר את ימי צרעתה ולהמעט את צערה. זו, אם כן, מידה כנגד מידה: מרים קיצרה את צערו של משה במעט, וגם הקב"ה דאג לצמצם את צערה כשהצטרעה.

סיפורה של מרים מלמד אותנו מסר עוצמתי. אילולי הייתה שם מרים, אולי משה היה בוכה עוד חצי שעה ברעבונו. מה הביג דיל? אז זהו, מסתבר שגם קיצור סבל של משה בזמן מועט, בעיני הקב"ה יש בו כדי להצדיק הישארות של עם שלם לצידה, ולעכב את הדרך לארץ ישראל לשבוע ימים!

גם אנחנו, תמיד יש לנו אפשרות לקצר את סבלו של משה סביבנו ולהשביע את רעבונו הנפשי לאהבה, אמון, שייכות ומשמעות. וגם אם זה בסך הכול יקצר את סבלו לזמן מה, אנחנו כבר יודעים שאין לזלזל בזה. אין בידינו דרך לאמוד את גודל הדבר וחשיבותו בעיני ה'. לחיים, לחיים ולברכה! כשאנחנו נדאג לזולת ונהיה שם בשבילו גם מעבר למה שאנו מחויבים וצריכים - מן השמיים יעשו איתנו גם כן דברים שלא חייבים לעשות לנו... "מידה כנגד מידה! זו, אפוא, הסגולה המהימנה ביותר הנכונה לכל יום בשנה - התנהג עם הזולת כפי שתוצה שיתנהגו מן השמיים איתך... לחיים!

אחת האופנות במחזורותינו בשנים האחרונות, היא החיפוש אחר סגולות מכל סוג. סגולה לילדים, סגולה לפרנסה, נגד מיגרנה או לשלום בית - אולי לקיים מה שנאמר: "והייתם לי סגולה..."

הנושא הזה באמת ראוי לדיון רציני - למה אנחנו רודפים אחרי סגולות, והאם כל אחת מהסגולות המתרוצצות בשוק היהודי אכן ראויה לשמה זה. אבל בינתיים, בואו נדבר על סגולה בדוקה ומהימנה המיוסדת על דברי חז"ל, שאיננה נותנת מענה רק לבעיה ספציפית ובתחום מסוים, אלא כזו שבכוחה לפתוח שערי מזל, פרנסה, בריאות ונחת גם יחד. כן, יש סגולה כזו.

לקראת סוף הפרשה מספרת התורה על אהרן ומרים שדיברו בגנותו של משה אחיהם, ומיד לאחר הסתלקות עמוד הענן מצאה עצמה מרים כשהיא "מצורעת כשלג". הקב"ה אמנם קיבל את תפילת משה לרפואתה, אלא שבינתיים הורה: "ותיסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תיאסף". ומסיימת התורה: "ותיסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים, והעם לא נסע עד האסף מרים".

אם תשאלו: בשל מה זכתה מרים למחווה יוצאת דופן שכזו - שעם ישראל כולו, על מיליוני אנשיו, המתין במשך שבוע שלם עד שתיאסף אל המחנה? משיכה על כך המשנה: "במידה שאדם מודד - בה מודדין לו... מרים המתינה למשה שעה אחת [בעת שהונח על שפת היאור] שנאמר 'ותתצב אחותו מרחוק', לפיכך נתעכבו לה ישראל שבעה ימים במדבר, שנאמר 'והעם לא נסע עד האסף מרים'".

ראו כמה גדול כוחה של פעולה אחת קטנה. מרים התעכבה שעה קצרה לראות מה יקרה עם משה אחיה הקטן, ובשכר זה כעבור עשרות שנים עם שלם ימתין לה במשך שבוע ימים! ולמה? "מידה כנגד מידה".

אבל רגע. האם הסיבה היחידה להמתנת עם ישראל למרים הייתה התעכבותה למשה? וכי בלעדי זה היו ישראל משאירים את מרים לבדה במדבר, עד שיעבור השבוע שבו עליה לשבת בדד מחוץ למחנה כדין המצורע? זה פיקוח נפש! כיצד, אפוא, אומרת המשנה שהתעכבותם של ישראל הייתה רק מפני שהמתינה למשה שעה אחת?

מסביר הרבי: כשהקב"ה הורה שעל מרים להסתגר "שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תיאסף", הוא למעשה התנה בכך את רפואתה וטהרתה בשיבתה "מחוץ למחנה". ומהו מחנה? מקום בו חונים ושוהים. אם כן, בהנחה שהיו ישראל ממשיכים במסעם לפני שמרים הייתה מסיימת את השהייה מחוץ למחנה במשך שבוע, טהרתה הייתה מתעכבת. כי גם אם הייתה צועדת יחד עמם אלא שבמרחק מה - שהרי לבדה בוודאי לא היו משאירים אותה מחשש סכנה, כאמור - לא היה זה נחשב לה לשיבה "מחוץ למחנה", שכן בעת ההליכה והמסע שוב אין קיבוצם של ישראל בגדר "מחנה", ומשכך גם אין מציאות של "מחוץ למחנה". הדבר היה כופה על מרים להישאר מצורעת, עד שיגיעו ישראל לחניה אחרת שבה יישארו על עמדם לפחות שבוע ימים בהם היא עצמה תשב מחוץ למחנה.

אם כן, בדבר הזה עמדה לה למרים זכות התעכבותה למשה כשהושלך

מתוך ראייה חיובית וארוכת טווח. אנו עדים למהלכים משמעותיים שקורים דווקא כעת - החל מהרחבת הריבונות והבנייה ביהודה ושומרון לאורכה ולרוחבה, דרך תיקון חוקי ההתנתקות האנטישמיים שהעברנו כבר לפני שלוש שנים אך בשנה האחרונה נותנים את אותותיהם ומאפשרים חזרה לחומש ושאנור ובע"ה בקרוב גם לגנים וכדים וכלה בחוק עונש מוות למחבלים הנאבק בעמלק בן זמננו.

האתגרים שעומדים בפנינו הם רק תחנות במסע. בתפילה שהקב"ה יסייע לנו להמשיך לפעול, לבנות ולהאיר, מתוך ביטחון מלא בכך שהקב"ה מוביל את המחנה בטוב בחסד וברחמים עצומים.

שבת שלום.

משפט, אלא בהנהגה אלוקית שמנווטת את המחנה כולו. כשהקדוש ברוך הוא רוצה אנו נוסעים, וכשהוא רוצה אנו חונים וכל מה שנדרש מאיתנו זה להיות בקשב לרצון הזה ולקצב האלוקי בתהליכי תיקון העולם.

מתוך כך, האיסור להתיימשך איננו רק המלצה, אלא חובה אמונית וציבורית עמוקה המוטלת על הכתפיים של כולנו. ההיסטוריה מוכיחה שדווקא מתוך נקודות השבר והאין צמחו פריצות הדרך הגדולות ביותר של העם שלנו. גם במציאות היומיומית שלנו ניתן לראות שפריצות הדרך בהתיישבות בחיזוק הזהות היהודית והמשילות, התרחשו כאשר לא פסקנו להאמין בהנהגת השי"ת גם ברגעים שהענן כיסה את המחנה. ההשתדלות שלנו בשטח נמשכת כל העת,

מעבר לאולם המשפט: על פי ה' יסעו

ח"כ לימור סון הר מלך

פרשת בעלולותך פותחת בציווי המרגש לאהרן והכהן ובניו על הדלקת המנורה. חז"ל מתארים לנו כיצד חלשה דעתו של אהרן על כך שלא זכה להשתתף בחנוכת המזבח יחד עם נשיאי השבטים. הקב"ה מנחם אותו ואומר לו: "שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות".

בכל מערכת, ובוודאי בהנהגת עם ישראל, יש לכל אדם ולכל גורם את התפקיד המדויק שלו. לעיתים נדמה שהעשייה של האחד זוהרת או מרכזית יותר, אך המנורה מלמדת אותנו שדווקא השמן הטהור והדלקת האור הפנימי, המתמיד, הם בעלי ההשפעה ארוכת הטווח. המשימה שלנו כאנשי המחנה האמוני היא להמשיך ולהדליק את האור הזה, מתוך הבנה שכל שליחות היא חוליה חיונית במכלול השלם. יש כאלו שתפקידם הוא ללמוד תורה, ישנם כאלה שתפקידם הוא להתקדם בצבא ולהשפיע מבפנים, באקדמיה או בתרבות ישנם כאלו שתפקידם הוא דווקא להקים גבעה או חווה, אך הגדולה האמיתית היא ההתמדה מתוך תחושת שליחות עמוקה.

על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו

בהמשך הפרשה אנו קוראים על מסעודת בני ישראל במדבר: "על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו כל ימי אשר ישכן הענן על המשכן יחנו". לעיתים הענן קם והולך במהירות, ולעיתים הוא שוכן ימים רבים והעם נאלץ להמתין. התיאור הזה מדגיש את חובת ההשתדלות שלנו לצד הידיעה הברורה שמי שמנהיג את העם הוא הקדוש ברוך הוא.

בימים אלו, כשאנו נתקלים שוב ושוב בהתערבויות מורכבות של בית המשפט העליון בהחלטות הנוגעות לזהותה של המדינה ולביטחונה, קל ליפול לתחושת דשדוש או ייאוש. ההחלטות הללו יוצרות לעיתים תחושה של מבוטח סתום וסגור של למה לי להתאמץ ולצאת להצביע גם כך אין משמעות לבחירה שלי. אך התורה מזכירה לנו את המבט האמוני הרחב: המהלכים הגדולים של ההיסטוריה, של ההווה ושל העתיד אינם נקבעים באולמות

חשמל הקרן

עושים לכם מחיר

מבצע קיץ מטורף מזגן במתנה!

קונים: ממגון המוצרים המשתתפים במבצע ומקבלים: מזגן במתנה בשווי 1,190 ₪

במתנה!

מזגן נייד 1 כ"ס
שרות ואחריות טורנדו

מזגן אינוורטר 1 כ"ס עילי
שרות ואחריות אלקטרה

ומקבלים במתנה:
חבילת אביזרי תחזוקה לשנתיים - מזלזל ניקוי משותף
400 ₪
3 מבריקת חדר 3 מיליטרים HEPA (מסנן 480 מ"מ)

שואב שוטף 7Stretch J3
ניקוי עמוק עם Flash Dry, 3 מבריקת חדר, 3 מיליטרים HEPA (מסנן 480 מ"מ), מצננת מכלי, מצננת מכלי, מצננת מכלי

2,150 ₪

מקפיא 8 מנירות אמקור
ניתן להפיכה למקרר

2,590 ₪

מקרר 4 דלתות
TCL 7 600

3,990 ₪

מקרר 4 דלתות שארפ
דגם 8420 ניווסטה

3,790 ₪

מקרר סאטר
דגם 490

2,490 ₪

מכונת כביסה סמסונג 9 ק"ג
עם פתח הוספה מיוחד באמצע הכביסה שירות סמסון

2,490 ₪

מכונת כביסה סאטר 12 ק"ג
1400 ס"ל, 14 תוכניות, 770 תוכנית אדים

2,290 ₪

תנור בילד אין דו תאי דלונגי
באישור ב"ץ ההגדה החרדית

3,790 ₪

תנור פירולטי אלקטרוקס
72 ליטר תוצרת נרמניה

2,750 ₪

תנור דו תאי אלקטרה מייסטר

2,550 ₪

מוקד הזמנות ארצי: 2757*
[WWW.KERENBY.CO.IL](http://www.kerenby.co.il)

רשת מוצרי החשמל הזולה ביותר במגזר החרדי
עפ"י סקר אומניבוס אסקריא 2026

סניף ראשי ב"ב רבי עקיבא 29	ירושלים מלכי ישראל 53 גאולה, תיבה במקום	בית עילית החוזה מלובלין 35	בית שמש נחל ויצנים 8 (מתחת יש חסד)	אשדוד הורקנוס 5	חיפה ברכת משה 29	נתיבות יוסף סמלון 10 (קרית טרייט)	מודיעין עילית רבי טרפון 25	מבית הקדש בני ישיבה
----------------------------	---	----------------------------	------------------------------------	-----------------	------------------	-----------------------------------	----------------------------	---------------------

אמיקום
המבצע בתוקף עד ה-5.6.26 בטרם יעלה המוצר לתמונתו. תמונתו לתמונתו. המוצר יחולק בהתאם לתוכנית. תוקף עד ה-5.6.26

אני לא מצליח ללמוד גמרא בלי שוטנשטיין. האם יש לזה ערך?

לא רק שיש לזה ערך, אלא שהערך איננו פחות ממי שבקי ורגיל בגמרא, שהרי אמרו רבותינו "אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון ליבו לשמיים". ואין מדובר רק בכמות, אלא גם ברמת הלמידה. וכי נעלה על דעתנו שאדם שמתחיל בלימודו וצריך רב שיסביר לו, אין לו שכר על לימוד התורה? אומנם, אם אדם יכול ללמוד ברמה גבוהה ונשאר ברמה נמוכה, יש בזה בחינה של ביטול תורה. אבל מי שאינו יכול אחרת, ודאי שזה עיקר לימודו. וכל תלמידי החכמים שישבו וכתבו את הפירושים נתכוונו לעזור למי שזקוק לזה, ולעיתים גם תלמידי חכמים גדולים נעזרים במה שהכינו לפניהם אחרים בעמלם, מפני שלפעמים פרט מסוים מתבאר דווקא שם.

לאחרונה אני שומעת שיותר ויותר אנשים חושבים ש"שלום" הוא מילה גסה. מה קרה לנו?

השימוש במילים חיוביות לדברים שליליים ולהפך הוא דבר מצוי מאוד, מפני שדברים טובים ביסודם עלולים להפוך לרועץ, ודברים שליליים עתידים להפוך לאור גדול. כך למשל בתורה לא מופיעות ולו פעם אחת המילים "ארץ ישראל", "ארור" והארץ נקראת על שם איש ארוור בתורה, "ארור כנען", מפני שסגולתה היא להפוך את כל עומק הארירות שבעולם לטובה ולגאולה שלמה. ולעיתים קורה ההפך, שמשמשים בדבר שיסודו עליון עד כדי שהוא שמו של הקב"ה, אבל לא לשם שמיים, כמו אלוהים אחרים. גם המילה "שלום" יכולה להתחלל על ידי שימוש בהקשרים של כניעה לרשע והכלת הרוע וגיבוי השחיתות. וכדי להיזהר מכך, יש מי שמתנכר למילה עצמה. אבל ודאי ש"שלום", שמו של הקב"ה, עתיד להיגלות לישראל ולכל העולם כולו, בעזרת ה' במהרה בימינו אמן.

האם יש הקבלה בין ספר מסילת ישרים לכתבי החסידות, או שצריך לבחור?

כבר אמרו רבותינו על מחלוקת חריפות יותר: "דברי חכמים כדרכונת וכמסמרות... הללו מטמאין והללו מטהרין, הללו אוסרין והללו מתירין - כולם ניתנו מרועה אחד". ואם בענייני הלכה, שבהם מי שאוסר אינו מתיר ומי שמתיר אינו אוסר, ונחלקו ונשארו כל אחד בעמדתו - אנו אומרים "אלו ואלו דברי אלוקים חיים", קל וחומר בעניינים שהמכנה המשותף בהם גדול ועצום: הרצון לעבוד את ה' כפי שהורנו משה רבנו בתורה וכפי שנתבאר בדברי רבותינו. ואף שיש רבנים ואדמו"רים שונים שתלמידיהם הולכים בדרכם, על גדולתם של הרמח"ל מחזק ושל כל מאורי החסידות מאידך אין מי שחולק. וכל אחד הולך לפי רבותיו מתוך הערכה עצומה לגדולי רבותינו שבכל הדורות.

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il

לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

hauser110@gmail.com

עדה האוזר

מטפלת רגשית ומנחת סדנאות חסידות

"שתהא השלהבת עולה מאליה"

משה רבינו מתקשה במעשה המנורה. הוא כל כך מתקשה, עד שהתורה כותבת על המנורה, "מקשה זהב", ואומרים חז"ל, מקשה - מה קשה לעשות. משה מתייגע, ואז שומע את ה' אומר לו לקחת את כיכר הזהב, להשליך אותה לאש, והמנורה כבר תיעשה מעצמה. משה משליך ואומר: 'ריבוננו של עולם, הרי כיכר בתוך האש, כשם שאתה רוצה כן תעשה'.

כמה מרגש הרגע הזה שמשלה את עצמו על ה', ומבין שבאמת הוא לא מבין. רגע כל כך יקר בין אדם לאלוקים, כשאדם מרים ידיו לשמיים, מרפה מכל מאמציו, ופונה לקב"ה בתפילה: 'כשם שאתה רוצה כן תעשה'.

אל הרגע היקר הזה, לכאורה, אפשר היה להגיע מיד. אם רק היה ה' פשוט אומר למשה, כבר בהתחלה, להשליך את הזהב לתוך האש. כמה מאמצים היו נחסכים, כמה עוגמת נפש היתה נחסכת למשה, וגם לנו, אם רק היו אומרים לנו משמים: תרפו, תרימו ידיים, תנו לדברים להתנהל מעצמם.

אבל, כך כתוב אצל תלמידי הבעש"ט, אל רגע ההרפיה הזה שמשלה רבינו הרים את ידיו, אי אפשר היה להגיע מיד.

יש איזה מקום שאדם חייב לעבור בתוך המאמץ, אדם חייב להתנסות ביגיעה ובניסיון להבין לבד. כי רק כך אפשר לחוות באמת את ההבנה שאנחנו לא מבינים. כי רק כך יכולה להיפתח בתוכנו הבנה אחרת לגמרי.

הסיפור של המנורה והמשכן הוא גם סיפורה של הבריאה. גם בבריאת העולם היה את מה שמוכן, והיה גם את מה שלגמרי לא מוכן.

היו את האמירות המוכנות שאלוקים אמר והעולם נברא. והיתה אמירה אחת, שתומה ולא מוכנת, שמסתתרת במילה "בראשית". אמירה שהיא סוד, שלא נאמרת בפירושו. אמירה שהיא כל כך בסיסית, שהיא קיימת

מרגע לידתו של העולם.

כל אדם שמרגיש שמדברים אליו משמים בלשון סתומה, מרגיש את המאמר הסתום של בראשית. המצבים שאדם מרגיש שרוצים ממנו משהו, והוא לא יודע מה, שהוא נדרש לעשייה ואין לו מושג איך לעשותה, שם טמון המאמר הסתום.

משה רבינו מתקשה בעשיית המנורה, ואנחנו מתקשים, כל אחד, באמירות המעורפלות שאנחנו פוגשים בחיים. וכמו שמשנה עובר קודם ניסיון להבין איך עושים את המנורה, והוא מתקשה, והוא מנסה, כך האדם חייב לעבור קודם בחוויה של מאמץ והתייגענות להבין.

המצבים בחיים המקבילים לאמירות הברורות, נותנים לנו ביטחון. מאפשרים לנו להתנהל ממקום שקול ומדויק, והגייוני. אבל המצבים הסתומים, שם אי אפשר להתנהל כרגיל, עם ההיגיון הרגיל.

שם, אומר רבי נחמן, צריך לצעוק אל ה'. שם אין אמירה מהתודעה, אלא צעקה מהבטן. התחברות למקום פנימי כל כך עמוק, שמתוכו צומחת ועולה צעקה.

צעקה שהיא סתומה, בלי מילים, בלי תוכנות, שהיא פשוט עולה. כמו הנרות שגם הם עלו, "בהעלותך את הנרות". עצם התחושה שעולה כוח חזק מתוך האדם, יש בו ריפוי ויש בו אור.

העיקר בצעקה, זה לא שהיא נשמעת, העיקר זו ההרגשה שהיא עולה מעומק הנפש. אדם יכול להרגיש צעקה, ובכל זאת תהיה סביבו דממה, כי מה שחשוב זה תנועת העליה של הצעקה, שהיא תנועת העליה של הנשמה. ואז יכולה הנשמה לדלוק, אז היא מאירה באופן אחר.

כי אחרי צעקה, יורד שקט על האדם, יש בהירות ואור.

"בהעלותך את הנרות" - "שתהא השלהבת עולה מאליה" (רש"י). כשאדם מתחבר למקום הכי עמוק בתוכו, הצעקה כבר עולה מאליה, ואיתה האור.

נסיעה לאומן כ"ג-כ"ז תמוז, 8-12/7
לפרטים: עדה האוזר 052-4625473